Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

BẢY ĐỒNG CỬA HIỆU

Năm thứ ba — N° 777

Đuốc nhà nam

Chủ-nhiệm

BÁO QUÁN VÀ TÒA SOẠN

DEPOT LEGAL INDOCHINE No A.1041

Giá-tiền: [illegible]

Thứ năm 8 Décembre 1932

Hút thuốc

JOB

Hay là đừng hút thuốc

VẤN-ĐỀ BÁN CƠM BÁN GẠO Ở BÊN PHÁP

Ai quen biết mà xét tình-hình kinh-tế xứ mình thì trường công thừa biết rằng những mối hàng mua gạo xứ ta sốt sắng nhớ cách bấy lâu là Nước-Pháp, Trung-quốc, Nam-dương thì năm ngoái tới nay, họ mua công ngày càng ít đi lắm rồi. Bây giờ ta chỉ còn một mối khá hơn hết, là về phía nước bảo-hộ ta. Thấy bên tàu Saigon ngày nào có tàu chở gạo nhỏ neo đi, chẳng là quay mũi về phía Marseille; mà những nhà buôn lúa gạo ở đây thường kiếm đặng mối nào to cũng là những người mua để chở qua Pháp. Bởi có, cái vấn-đề bán gạo bán cơm ở bên tây, xưa kia là chuyện không ai muốn nói tới mà nay đã thành ra cái vấn-đề quan trọng và hay thời lắm rồi.

Gần đây nhà nước bảo-hộ đã chịu tốn tiền để làm quảng-cáo cho gạo Đông-Dương ở bên Pháp một cách sốt-sắn lắm; Nào là công-nghệ xuất ra hàng triệu quan, nào là sở Đông-Dương kinh-tế ở Paris thường mở ra những cuộc phô bày và nói chuyện về lúa gạo; lại nào là nhiều tờ báo lớn ở Paris như *Le Journal*, *L'Œuvre*. v.v. thường thấy đóng khuôn cái lời rao như nhỏ như vầy: « Gạo Đông-pháp tốt lắm! nên mua! » Việc cổ-động làm chăm chỉ rộng rãi như vậy, đáng lẽ sự tiêu thụ được nhiều hơn sở bán qua hiện giờ, và người bên Pháp được biết lúa gạo xứ mình nhiều hơn trước mới phải.

Song xem ra gạo ta chỏ bán qua Pháp, đem con số vài năm, xay mà so sánh với con số những năm về trước cũng thấy nhiều hơn khá khá, nhưng chưa được đúng với cái ý tưởng người ta dự định ước mong. Và lại người bên Pháp tuy gần đã thường dùng gạo Đông-dương hơn xưa, nhưng họ cũng còn lắm vơi nhiều thứ gạo khác chớ chưa phân biệt được gạo Đông-dương có giá trị ra sao, tánh-chất thế nào? Thành ra gạo mình đáng lẽ còn bán qua khá hơn, chiếm cái địa-vị được thường thứ hơn, mà nó chưa được xét cái nguyên-nhơn ra cho bằng lại hai cái lẽ sau nầy:

Một là cái mối đã bán lại mắc; hai là mấy nhà bán gạo bên ấy hay cố lắm lộn với các thứ gạo khác.

Thiệt các tay xuất cảng ở đây được lời nhiều quá. Vì dụ: gạo số 1 ở đây, mỗi 100 kilo giá 43$13, nghĩa là trên 41 quan tiền Langsa, nay chở sang Pháp, hễ công chở vào có mấy lần đến 50 quan là nhiều; sẵn họ bán lấy lời mỗi 100 kilo độ năm bảy quan, cũng đã khá lắm rồi, vì họ bán nhiều, thì cái số lời góp lại thành ra lớn. Song không rõ họ bán cho mấy hàng ở bên đó nhiều; mà mấy hàng ấy thường bán lẻ cho người mua vẻ ăn, tính lại tới 240 quan. Như vậy, thành ra gạo mình qua bỗng sang Pháp mà vốn một bán gấp năm, gấp sáu mắc quá, làm sao cho người dùng có thể mua rồi mà dùng nhiều cho đặng.

Đã vậy rồi, hình như có nhiều nhà bán gạo ở bên Pháp thường để lẫn lộn gạo ta với thứ gạo Caroline đặng bán cho được giá hơn. Lâm vậy, hèn chi gạo mình giống tốt và giá rẻ, mà người mua có thấy chỗ tốt rẻ ở đâu đặng phân biệt và chọn lấy mà mua?

Đó là hai cái cớ lớn, còn nhiều cớ khác nữa làm ngăn trở cho lúa gạo mình chưa được thạnh hành ở bên Pháp.

Bây giờ muốn tìm cách tránh khỏi hai sự ngăn trở ấy, thì làm thế nào?

Tôi tưởng không còn cách gì hay hơn là chánh người mình nên chung lưng hùn vốn lại với nhau, gầy dựng công cuộc bán gạo qua Pháp cho lớn, mà tự mình có quyền lấy mối đặng. Nếu không có một hai nhà tư bổn nào làm độc lực được, thì ta kêu hùn phần lập hội, để cho có nhiều vốn, rồi thì một đàng ở nhà mua gạo chở đi; một đàng qua tận bên Pháp mở ra ở các tỉnh thành lớn như Paris, Lyon, Marseille có những hàng chuyên bán gạo và những hàng chuyên bán cơm. Mình tự làm cho mình, nghĩa là lo liệu gánh vác một công cuộc lớn lao có quan hệ sanh tử cho cả dân-tộc bao nhiêu triệu người, vì sanh kế chung mà ra tay, vì quyền lợi chung mà xuất lực, tự nhiên mình có thể bán rẻ, chỉ ăn lời vừa phải mà thôi, có cho bán chạy, ấy là mục « đích. Gửi cho bao nhiêu đời nay quen ăn bánh-mỳ, giờ có muốn cho người ta điểm thêm bữa cơm bột gạo vô, thì trước hết là phải bán rẻ mới được chớ.

Ngoài cuộc kinh doanh đó ra cái việc mở tiệm cơm Annam ở đất Pháp, cũng là việc sắp làm và cần lắm. Chỗ ích lợi thế nhất là ta đem gạo ta ra trước mặt thiên hạ ở bên ấy, mà chỉ dạy gạo nấu sao ra cơm, làm sao ra bánh và có những công dụng ra sao. Có chỉ cách dùng và mỳ nấm thứ cho người ta biết, thì người ta mới biết mối, mới biết dùng; ấy là cái lẽ tự nhiên, dầu khoa-học sáo hay vật-lượng sáo cũng vậy.

Tại Paris nhiều hàng cơm người Tàu mở ra lớn lắm; như Vạn-lou-tửu-lâu, Bắc-kinh-phạn-điếm; người Âu, Mỹ ra vào ăn uống tấp nập nhiều lắm; mà thứ gạo nấu cơm của các quán bán cơm ấy, chánh là thứ gạo của nước Việt-Nam mình, nhưng mà những khách tới ăn có biết đâu; bọ yên trí rằng là gạo bên Tàu đem lại. Cho đến đồi một hai

(*Coi qua trương sau*)

THẦY KIỆN BỊ NGƯNG CHỨC, CÓ ĐƯỢC MƯỢN BẠN ĐỒNG SỰ LO GIÚM KHÔNG

Sớm bữa kia tại phòn tòa Thương-thẩm trang-sư Dasson có nhận việc cãi dùm cho một bạn đồng-nghiệp bị nguy chức. Quan chánh tòa Nepveur lấy lẽm ngạc nhiên rằng trang-sư đã bị ngưng thì không lẽ nào lại được phép mượn bạn đồng sự lo việc dùm cho, như vậy thì ra ngụ ngưng chức không có công-hiệu gì.

Trang-sư Dasson nói rằng không có luật nào nói về việc nầy, và ông làm đầu tòa trang-sư đã thuận cho làm việc dùm anh em đồng sự việc nầy.

Ông trạng sư Lalung Bonnaire cũng nói rằng hiện giờ đã lành dêm cho một người bạn bị ngưng chức để cãi việc tại tòa Sơ-thẩm.

Quan chánh tòa Nepveur nói rằng tay pháp-luật không nói rõ nhưng xét về hoàn lý thì việc nầy không thể làm được. Vậy đã ngày hiệp nghị với các quan tòa nghị định riêng về vấn đề nầy. Nhưng trạng sư Dasson có quyền hỏi thân chủ nếu thuận thì thầy kiện trước và mướn ông Dasson thì vụ nầy được phép cãi.

Chuyện thị-phi

E rủa còn mau hơn

Hình như có ít anh-em người Lang-sa hay trách dân Việt-Nam mình chậm trễ bán-bỏ, là tại mình làm việc lấy giống theo sách. Nghĩa là nhứ việc làm, đều dựa vào những lời quy-tắc và cách thức của thánh hiền tề-tiên để lại, chớ không đám vượt ra ngoài vòng ấy đặng tìm cách thành hiền tề-tiên đã

HIỆP-LIỆC THIÊN ĐƠN !!

Ấy là một thứ thuốc nóng lạnh và ban của nhà thuốc trứ danh Đại-Quang đại dược phòng Cholon rất dày công tìm kiếm, cùng lâm sự nhọc nhằn bào chế ra, từ ấy [illegible] đã lừng lẫy cùng khắp mọi nơi, dáng cho tên riêng nó là Hiệp-liệc thiên đơn hợp với sự cải-lương đương thời gọi là « Thối nhiệt tán » uống vào thì mau hết tức thì, cách dùng nguyên lớn 4 gói uống 2 lần ; bịnh nhẹ mỗi ngày uống 3, 4 lần ; Bịnh nặng phải uống 7, 8 lần, lấy mồn trâm lại cho đỡ-mỏ hôi càng tốt.

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

27, Boulevard e Tổng-Đốc-Phương — Cholon

Chỗ Đại-lý 40 Rue Vienot — Saigon, ngan hông Chợ mới

XIN CHÚ Ý

TẠI TIỆM

AU RAYON DOR

KIM-YÊNG

66, Boulevard Bonard — Saigon

MỚI LẠI NHIỀU

Thố, tộ, chén, dĩa, muỗng

kim thời, rõng bằng kiểu cổ bông tốt đẹp, mới có lần nhứt bên Đông-dương Đồ làm tại thành LIMOGE bên Pháp theo điệu người Annam thường dùng.

rẻ hơn đồ Tàu

Mỗi bộ sáu người ăn 56 cái giá 38 $
Mỗi bộ mười hai người ăn 112 cái giá 75 $

XIN MỜI QUÍ ÔNG, QUÍ BÀ LỚI GÓT TỚI XEM CHO BIẾT VÀ CHẮC SẼ VỪA LÒNG

Một sự phát-minh rất hiệu-nghiệm của người Huê-kỳ

Thứ thuốc thần trị được những bệnh hiểm-nghèo của nhân-loại BỊNH SIÊNG, LAO TỔN, và cả thảy những bệnh về bộ phận Phổi v. v... Cách trị những bệnh ấy bằng dân để xông hiệu VAPO CRESOLENE, đã được nhiều quan bác-sĩ trứ danh tân, Âu-Mỹ khảo cứu và công nhận sự kết quả rất đáng mỉ mãn.

Đã cứu được muôn triệu người trong thế-giới khỏi những bịnh nguy hiểm vừa kể trên, xin NÊN DÙNG THỨ VAPO CRESOLENE sắp về sau khỏi lo bịnh cần trở lại nữa.

Xin hỏi tại PHARMACIE DE L'INDOCHINE quí ông quí bà sẽ được chỉ và rất rành về lối dùng VAPO CRESOLENE.

Bịnh quí đã có thuốc tiên

Trừ tuyệt loài thú hàng đệ nhứt trong thế-giới

Trót bấy năm tìm kiếm rất khó nhọc mới chế đặng các món thuốc thần tiên nầy để lấy lừng khắp Tam-kỳ, hãy viết thơ cho mau và nói rõ căng bịnh, nếu uống thuốc nào chẳng hết, uống thuốc nầy đều tuyệt nọc cả, uống trong 24 giờ thì thấy hiệu nghiệm ngay (ngại nào số mua thuốc thì xin toa khỏi trả tiền).

Trị chứng : Các thứ bịnh về phong tình hoa liễu hết kỳ trích-kỳ nào, xin thuốc bổ Á-phiện uống cho phép hút như thường mà bổ dáng mới là quí !!

Bán là : Huyết lạc, Điều-kinh, Hạ, Thổ, Phong-hàn, đẻ con hay sẩy khó đẻ, huyện là không thai nghén con nít bị Phong đốc.

Thuốc gởi lảnh hiệu giao ngân từ 3$00 sắp lên, bởi đâu chi phải đã con có 0.05 mới trả lời.

Lưu-Thành-Tập

Nhà «Gia truyền» Longxuyen (Vilas)

Bán-hiệu nhận có hai nhà Đại-lý mà thôi.
1./ Nguyễn-văn Lưu Imprimerie J. Viết SAIGON.
2./ Nghệ-viện Huỳnh Maison Tam-kỳ CARAD.

Docteur Nguyên-van-Tân

Ex-Interne des Hôpitaux de Marseille

Membre de la Société Française d'Opthalmologie de Paris

51, Rue Roland Garros

TRỊ ĐỦ CÁC BỊNH CON MẮT

GIỜ COI MẠCH

Sớm mai 9 giờ tới 11 giờ
Chiều 3 giờ tới 6 giờ

Giấy chụp hình mới

Chụp hình bằng giấy mới

Muốn tới chụp tại nhà Quí-khách hoặc Quí-khách đi chụp ở Bức-điện hoặc hình rọi tại, hoặc rọi lớn, bức tấm hình đều có khoán.

Giá cả chiếu hàng từ 3 $ 00
Có bán Films AGFA ; 8 pouces

AGFA

chez

QUANG-KỲ PHONG

84 Bd. Bonnard, 86

SAIGON

Téléphone N° 420

Lạch 1933

Bản ấn-quán năm nay đang in lịch gồ 1933, có ngày tây, ngày annam, ngày tết, ngày xấu và quốc-cố. Lịch in rất kỹ, đóng in lithe, 6 gạm mực, carton cứng, giá lớn 0$60 Khách nhà 0$45 cả thảo nay ở Nam-kỳ chưa có nhà nào in được đẹp vậy. Ngài nào ở xa định đặt in nhiều về bán hay tặng bà con nước coi biểu lịch, xin viết thơ cho biết ngay, bản ấn-quán sẽ gởi kiểu bảo ngay.

Tin Đức Thư Xã
G. 32 Sabourain SAIGON

Cầm tạ trương y

Nguyên tôi là Nguyễn-văn-Phép, đau bình trĩ, trong đích có hai mụt, càng ngày càng lớn, đi tiểu có máu, mai gặp ông danh y là Diệp-nhuệ-Hung ở đường Marins số 213.

Bịnh tôi đã lành, không lấy chi đền đáp cho bằng, tôi đang trên báo, đăng báo cho đau bịnh ấy, xin đến [illegible] lành y ấy mà trị thì lành.

Nguyễn-văn Phép
Chemin de fer [illegible]

TRONG NƯỚC

Saigon

Một đám giết nhau giữa hai đám du côn

Tôi thứ hai rạng mất thứ ba [illegible] *bọn du côn, ở Bát-Hộ rủ nhau hơn hai mươi người trong mình có dữ «độ nghề», lên chợ Tân-Định đặng đánh du-côn ở đó.*

Vương như hai đảng đã có hẹn ngày giờ trước, nên chi lúc anh chi Bát-Hộ lên thời thấy bọn Tân Định đã có mặt tại trận.

Hai bên cho hay hai người đánh nhau chưng ấy hai tốp mới tuôn ra mạnh ai nấy đánh, không ai la lối gì cả.

Có người bàn quang cho linh hay, đến nơi giữ tân bon hung-dữ ấy, có bắt được vài ba người đem về hỏi tra hỏi chắc là có con chu bắt hết mấy 2 bọn, vì cớ lẽ nầy người bị bắt sẽ khai cũ ở.

Luc-Tinh

THUDAUMOT

Ba đứa cướp liên của ông Huyết đã bị bắt

Vụ ông đốc-công Huyết bị bắt lên cướp phá xe ngựa khuya giữa đường Bảng-la tây an mà cướp hai trăm đồng bạc của ông mới lãnh trong hồi 30 Novembre, báo nầy có nói đến qua đến tiếp.

Bọn cướp đã được số tiền ấy rồi thì đồng hết nơi riêng. Nay có tin cho hay rằng linh sở sureté Lái-thiêu đã bắt được ba tên cướp ấy rồi. Tin bắt được chưng rồi, chớ 200 đồng bạc kia không lấy lại được xu nhỏ nào.

GOCONG

Đăng khuinh kẻ có thôi tơi thơ

Vừa rồi đây có một cái thư ở gởi ngay cho quan đốc học chánh, trong thơ tố cáo thầy Cao-văn-Cương, thơ ký nơi trường Gocong. Thơ viết đến bon trường giấy, tuồng như chưa mỏi đứa học sanh, dưới lại để lần tôi, lam cho tôi phải mất thì giờ lên đến sở học chánh mà tỏ bày tâm sự ấy. Chẳng phải là tôi sợ chi thầy Cương mà bước lòng tôi phải viết bài nầy mà chiếu lấy lối mình.

Nhưng mà ai ôi, nếu thầy có làm đều chi ác hiệp mình có đủ bằng có cứ việc đem ngay ra tòa mà kiện ; cần chi phải viết thơ rồi lại cậy tên người khác để biết thơ rồi là việc nó bằng có rồi, còn mạo tên người ta dừa hẹn nhau. Sao không biết rằng Ẩn quen chân đến mấy bấy người mà mà an bài là thì họ ở đường cũ theo hoài thì có ngày họ cũng sẽ lướt thể chăng. Còn nếu mình rồi thơ nói xấu cho người ta nếu có mà không đã bằng có thì mình bị về tội cáo gian lại còn làm phước cho họ là nữa đây sẽ sau họ không làm đều gì trái nữa thì làm sao mà mình lấy đặng.

Vậy tôi viết bài nầy đây xin ao người viết thơ rồi ấy có đủ bằng cớ rõ mặt chưa mà đổ nhơ thầy Cương nhược bằng nếu nhơn là đang khinh lắm vậy.

Nguyễn-văn Y

■■

SOCTRANG

Bỗ máu vì mấy tên chà gạo chợ

Sớm mai ngày 3 Décembre 1932 lúc 7 giờ tại chợ ở chà thành Soctrang, xảy ra một vụ đánh lộn nhau vì việc gạo chợ, rất nao nhiệt.

Nguyên có một người đàn bà Annam đương ngồi dưa gạo chợ đương [illegible] bán và cứ rỗ mới lên cha là đổi gạo gánh ấy 0$50, song có bán nhiều mà [illegible] khan cũ, cho là làm cho gạo chỗ cất hơ hong, vì trước kia cũng gánh bán nhau cũng gạo chỉ có 0$25 mà thôi.

Cãi tới hồi lưt, đang cơ với nhau, thì bên ấu đã rất kịch liệt. Trong cơn giận ấy, người đàn bà có lấy trăng một người hoa sang mặt, mà người bạn bùa cũng bị rằng và xé mặt chẩy máu chất đỉnh.

Linh tới đang áp 2 bên cho được yên tĩnh và vẫn luôn nói và vô Bát Hồi ra mời bịt người đàn bà ấy là vợ của thầy kỳ Tính là người nhập tịch dân Pháp. Ấy chứ M. Tính có khen rằng : mấy người gạo tiền ấy, có đành y nhiều. Vụ nầy còn đương tra hỏi, chưa biết phân quấy ra bên nào có lẽ phải ra tòa.

Trương-văn-Tự

■■

TRAVINH

Quan Tiểu cần trôm cướp lông quả

Bên 1er Décembre 1932 nầy lu trong trong châu quận, có quân nào cay cấu giữa nơi nhà thầy bà D... làm sở Điền-Tin lấy [illegible] số bạc 20 đồng với vài cái [illegible] áo khiến cái tủ đứng của thầy D... cũng giup việc sở Điền-Tin [illegible] bẻ ông khoa lấy nao [illegible] nam ao ngân 20 cái. Chưng hay [illegible] trom tiền thoát hồi [illegible] tức hoặc đồ [illegible] quang. Cũng đem rõ ngọn lo thì thấy cái tủ của thầy D... [illegible] lo, con quân ấy thì mất sạch, tôi nghiệp cho thầy D... sáng ngày không có cái áo mà bận đi làm việc. Thầm cho thầy Đội D... dầu tất mất tiền, mà thang trừng mới được bạc mười mấy đồng bạng mà mất hết 20 đồng thì con chi mà chi dụng.

Mong sao ông chủ quận ghe mặt tôi sự trộm cướp chớ mấy lúc nay hình như sự tuần phòng không được nghiêm nhặt.

Dân nghèo

■■

Trung-ky

NGHEAN

Cuộc thi sắc đẹp

Hôm 1e dinh-điền ở Vinh có tổ-chức nhiều trò vui, được hoan-nghênh nhứt có lẽ là cuộc thi sắc đẹp tại sân đá banh của hội «Spective». Lúc nầy quan Công sứ quan Tổng-đốc, các quan-chức Tây-Nam và các bà đến rất đông đến ngồi trong rạp. Các «chị em» đi thi sắc đẹp đều đương sắp hàng một bên rồi lần được đi qua trước mặt các quan và bà-đồng chấm thi. Ai hết thảy hồi đồng chọn ra năm người [illegible] mới bàn xem ai nhứt, ai nhì, ai ba. Người được giải nhứt là cô Nhung ở nhà Lý Điểu ở [illegible] nầy đồng-thanh nhận cho là đáng giải nhứt ngày. Vì cô nầy đa trắng mặt người ta đều đã, nét mặt trái [illegible], mà mũi, tai đều lắm đến [illegible] thì hội-đồng bàn đi bàn lại rất lâu. Có được giải nhì [illegible] chưng ở nhà bán [illegible] mặt đẹp [illegible] trong [illegible] có thứ ba tên Hảo ở nhà đào Văn trông có tinh thần ; lông mày đen rậm, mắt nhỏ, mũi cao, miệng tươi, tai lớn, khuôn mặt thì không được hoàn toàn cho lắm. Có phải xuống giải ba là vì da người không được đẹp, và dáng người không sang ; ức nở nang không đều với phần đứng con người, Hội-đồng chấm công bằng lắm.

Mỗi lần chấm một người, cong hàng đi xem đều vỗ tay hoan

10 DECEMBRE

hay ngày cứu tế ngu dân

Hôm nầy, đồng-bào độc-giả đã rõ rồi ! Hứa 6 Decembre nầy, thì bạn tài tử Pháp của ông Claude Bourrin sẽ diễn tại rạp hát Tây hai vở kịch của Molière tiên sanh ; 1° «Le Mariage force» (áp bức định hôn), 2° «Le Médecin malgré lui» (Bất đắc dĩ phải làm thầy thuốc) để lấy tiền cứu giúp nạn dân bị bão ở Trung-kỳ.

Rồi bữa 6, kế đến bữa 10 Décembre — cũng là việc cứu tế đồng bào ngoài Trung-kỳ bị nạn bão—gánh hát Cải-lương «Phước-Cương» sẽ diễn tuồng hát Tây một vở tuồng rất xuất sắc, là tuồng «*Mãn hạnh-phước*.»

Tuồng nầy là một vở tuồng mới hay là vô cùng, có thể nói, no sẽ luôn cho khán quan mới đem được đẹp tình vui đa. Xem rồi về, đã chẳng chút chi - ân hận vì việc nghĩa đem đồng tiền cứu giúp đồng bào, còn tấm tắc khen hoài : « Vở tuồng thật hay kỳ hay là ! »

Như là đêm ấy—tuồng không cần nói anh em chị em đồng bào cũng biết - có nàm Phi là dãy cải lương danh tiếng, từ bên Pháp cũng khen, nguyện sẽ vì cuộc cứu ta thất nan, trổ hết tài nghệ ra mà cách đặc biệt, để dữ cái danh là « ngôi sao trong điệu nghệ Ngoại ra các vai đào vai kép trong đó kịch, cũng sẽ nhứt tâm nguyện trổ hết tài nghệ, đặng diễn cho thật đúng vai hứa ấy có nhiều quan chức đến xem nhứt là có quan Thống-đốc Nam-kỳ chủ tọa.

Tóm lại, thì bữa hát 10 Decembre nầy là một bữa hát vừa cứu-tế nạn đói mà vừa lấy tiếng của các tay nhà nghề mà (Chúng tôi thiết tưởng, đối với đám hát 10 Decembre tới nầy, những ai không chịu khó đi xem, sau rồi nghe người đi xem về thuật lại, chắc sẽ tiếc làm ăn hận.

Nên đi xem đi đồng bào.
Xem cho biết đi biết vậy.
Xem «Mãn hạnh phước» trong làng ca ngâm.

Vì nhau ta hãy đồng tâm
Cứu người đồng chủng đương [illegible] cơ hàn.

NGHĨA VỰ QUỐC DÂN

Lời rao cần kiếp của Phụ nữ

Qui bà, qui cô ai có bịnh Huyết Bạch cùng đường kinh trễ sục, hoặc [illegible] đường kinh làm ít huyết và các bịnh đau máu đã đùng nhiều thuốc rồi mà không hết, hay là hết mà không tuyệt bịnh. Xin mua đùng thuốc «Điều kinh bạch huyết hiệu ÔNG TIÊN sẽ thấy hiệu nghiệm cấp kỳ.

Tôi dám nói quả quyết và làm sao đoan mà có mấy chưng bịnh kể trên đây đùng không hết không ăn tiền. Khắp Đông Pháp uống thuốc bắc nào cũng có hiệu, riêng 5 xu nhà Đại-lý bán lẻ mua tại chỗ đang hiệu ÔNG TIÊN khỏi làm đó nhé.

Mua xỉ mua lẻ đều

Mme Nguyễn-thị-Kinh Saigon

Mỗi cho đưa nhỏ an chưa mạnh [illegible] bịnh [illegible] đang lên kẹn [illegible] ông TIÊN.

Chỉ thêu máy

Mới lại nhiều. Có đủ màu

Mme **Trương-văn-Huân**

200 Rue d'Espagne Saigon

gởi cách lảnh hóa giao ngân

Lảnh dạy THÊU MÁY theo tây và tàu. Vinhlong đường Salicetti, ngan miếu Ông Melle Hứa-thị-Tánh

MUỐN MUA GẤP

Một cái đàn nước (radiateur) đã xài rồi, [illegible] hiệu xe Rolland Pilain (A. Bo nơi : Thầy Tư 136 Mac Mahon Saigon.

AI MUỐN SÁNG LẠI

Một tiếng hớt tóc có đủ đồ nghề, chỉ thị tử, mỗi hàng đồng thấy có lợi trước mắt. Ai muốn sang lại xin đến ngay :

Mme Phạch-thị-Hai

56 Ci Quai de Belgique Chợ Lớn

■■

MỌA HÌNH

Thật giống — Giá thật rẻ. Hình bán [illegible] màu đến 50 X 60 (12×70. Chế nhựa HUỲNH TÂM 78 Bộ Charner — Saigon.

Hơn 530.....

Xin mời qui Ngài hãy dùng

Marque déposé

« THUẬN NGUYÊN TỀ »

nhân Đồng hồ trái quít kim chỉ 9 giờ

Một phương thuốc xổ đàm linh nghiệm độc nhất vô nhị ;
Một món linh dược tẩy vị trùng tiêu trừ bá bình ! !
Một vị tiên dược lấy lừng danh hiệu đã mười năm ! !

Nên lưu ý : Khi mua hãy nhìn cho được hiệu « Đồng hồ trái quít kim chỉ 9 giờ, và nhìn cho thiệt kỹ phía sau bao thuốc có đóng con dấu và dán hình của ông Trần-phân-Châu trên đây kẻo lầm thuốc giả mạo.

Hiệu thuốc ra đời từ năm 1922, có cấp chứng nơi Tòa Saigon, được cả Đông-Dương hoan nghênh lắm, hiện nay có hơn 530 nhà đại-lý bán lẻ khắp ba kỳ.

Chỗ nhơn kế nghiệp nhà thuốc « THUẬN-NGUYÊN ».

Chánh đại lý độc quyền ở Đông-Pháp :

Trần-phân Hùng, *Propriétaire*

Avenue d'Ariès — Mytho

Chemiserie de Fou-Kin-Djt

92 Boulevard Bonnard Saigon

Muốn có nhiều thứ chemises tuyệt đẹp mà đùng. Xin viết thơ hỏi cuốn catalogues của bổn hiệu thì lập tức có liền, thơ và mandat đề cho.

Monsieur Phù đụng Nghĩa
Rue Colonel grimaud 37
SAIGON

Lời rao vặt

DẠY HỌC RIÊNG

NGÀY VÀ ĐÊM

Tờ sơ học tới tốt nghiệp

(Français et Mathématiques)

Có bài vị giáo sư Cử nhân và Tú-tài chăm cơm. Ở, ăn cũng được. Giá rẻ (devoirs par correspondance). Số ở gần chợ mới Saigon.

Xin đọi tôi tại Ford Louis.

MYTHO MYTHO

(Từ 6 - 12 đến 12-17 S2)

Các bình phong tình và đàn bà bị Huyết-Bạch lau thử, đầu nóng nhức tâm mau mà đa đùng nhiều thuốc không hết, xin mời đến phòng ngũ Khương Hữu Freres Mytho từ 6-12 lúc 12-17 2h sẽ có thầy cho tuyệt [illegible] mau dùng.

THÊU MÁY! THÊU MÁY!

Mành dạy thêu máy theo Tây và Tàu đủ kiểu kim-thời.

Xin do nơi cửa phố trệt số 3 đường Đỗ-HỮU-VỊ ngang nhà ông Cai Thắng TÀI cho Mme Ho ở nhà bên việc DIỆU-HÒA phía tay trái MYTHO.

CHO VAY

Cho vay thế chứng bằng xe hơi, giao tiền liền. Mua và bán Hôiso 143 đường Chasseloup-Laubat.

Sớm mai : từ 10 tới 12 giờ
Chiều : từ 4 tới 6 giờ

■■

LỜI RAO

Phố mới sửa lại rộng rãi và sạch sẽ giá thật rẻ, từ 18$ sắp lên. Xin đến nơi nhà hội Vạn-quốc Tiết-Kiệm số 28 đường Chaigneau Saigon.

■■

MUỐN MUA

Tôi muốn mua một cái xe hơi (occasion) còn tốt.

Gởi thơ hay là đến nơi M. [illegible] à Pla ce Maréchal Joffre Saigon.

Trị bịnh trâu bò, ngựa

Muốn tự mình làm thú ; hãy mua một bệ ngựa mà kinh trâu bò ngựa, sẽ mình khỏi bịnh tử lao bịnh gì cũng có thuốc. Giá thật chánh chỗ quốc ngữ dễ hiểu có phép chữa mạnh đàn sanh tử: phuông thang đã bình coi tường bịnh chứng giá mỗi bệ 1$00 gởi mandat trước 1$40 lính hàn gởi ngân 1$65.

Trị bịnh phong tình

Hoa nguyệt hoàn thuốc thần hiệu hết kỳ năng nhe lâu mau một cách cấp kỳ tuyệt càng không hại sanh dục giá từ 1$20 1$60 2$00 có trữ các nơi tại Saigon rue Sabourain N° 20 Phúc-Lợi. Tại Camau Nghệ-văn-Quỳnh chez Tam-Kỳ, tại Bạchiêu Lê ngọc Thành đến Thầy, tại Sốctrăng Mông lương đường, tại nơi Sam tiệm thầy giáo Vĩnh ký.

Nguyễn-văn Nên Hôtel Hôtel-Viên Chatter

■■

QUI ÔNG TRỒNG THUỐC

đưa hết và hàng bông

Nên mua dầu hột rắn, và nhanh dầu hột bông tại hàng dầu M. Trương-văn-Hòn 40 Quai du Cambodge Cholon.

Mảng tiền gởi thuốc rẻ

Thuốc bổ đàn ông

Tráng thận lực tinh hoàn

Là một món thuốc giúp cho những người trai tráng hoặc thể thao thường hay đau lưng nhức xương, thận suy yếu lao tâm, sắc dục quá độ, gân rốt nhớt mỏi bạc nhược, nếu đàn ông mà dùng thuốc nầy, có trong mà thì thấy hay những bịnh theo tay, thật là chẳng có thuốc nào bì kịp, có mua ai cho đặng hiểu nhẩy.

Giá mỗi hộp 1$50

CHỈ BỬU DẦU

Ai đùng rồi cũng biết thứ dầu không nóng, mùi thơm điều ! Lỗ nhỏ dầu dao bụng cầm mao ruột sôi trong uống ngoài thoa thì thấy một cách lạ lùng với chứng bịnh.

Pharmacie PHÙNG-GIA-VIÊN

Số 123 đường Paris Cholon

Có đã bán NGUYÊN-THÌ-KÍNH (Saigon) ĐỒNG NGUYÊN HIỆU (Trong hàng) DÀNH THỌ VIỆN (Số 1 ông) NGHỆ VĂN HUỲNH TAM KỲ (Camy) LONG PHÁT (Phanthiết) NGÔ VĂN THÀNH (Bienhoa) NGÔ VĂN TÍNH (Mỹtho) HOÀNG TỬ MINH (Thủdầumột) HOÀI AN HIỆU tiệm thuốc bắc (Bientong) NGUYỄN HỮU DỰ Bazar (Thuận) THIÊN NGƯƠN ĐƯỜNG (Thủ [illegible]

Thuốc Tiêu Xỉ

Tiên Hoàn

Hiệu con Công

Là thuốc xỉ thật êm không đau bụng, không mệt mỏi. Chữa trị bà chứng nhức là trung thực, ăn không tiêu bón chanh nước, v. v. Đúng thuốc Tiêu Tiên-Hoàn tiên hơn hết vì muốn uống nhiều ít tự mình, uống lúc nào cũng đặng không kiêng cữ chi hết. Bà vậy nâng đỡ mà thế ép uống đặng nào sau người càng ngày càng mạnh khoẻ và phải cứ làm. Mỗi gói uống đặng 5-7 lần Giá: 0$20

THUỐC BỔ HIỆU THỜI Hiệu con Công. Công là một thứ thuốc bổ để nhớt tiêu hiệu, bởi nhớ chế độ cách đúng mà tự theo chứng bổ mà uống khác nhau, nên đau bịnh bổ nào cũng có thể đặt tuyệt đặng hết.

Mỗi gói giá: 0$12

THUỐC MIỄU KINH VẠN LINH HOÀN Hiệu con Công. Chế trị bịnh Huyết hạ, đường kinh trồi sụt, nóng các chứng bịnh bổ khi huyết suy kém

Mỗi gói uống đặng 2 lần giá 0$20

Ba thứ thuốc nầy càng ngày càng tiêu thụ vô tràng ra khắp cùng lục-châu một cách mạnh mẽ là thường. Cũng bởi nhờ trong bài thuốc gia truyền thật hay, mà Bổn Hiệu lại chuyên môn rõ ràng bà mươi thuốc nầy mà thái nên thuốc một ngày một thêm hay, ai có dùng đều thì đều khen ngợi không kể xiết.

Có trữ bán khắp cùng mọi nơi nhứt là tại Madame Nguyễn thị Kính và ở garen xe điện.

Kính cáo

Nguyễn-văn-Khiêm

370 Rue Paul Blanchy — Saigon Tânđịnh

Phấn Thu-Cúc

Màu trắng như bông bưởi, màu hồng như hoa đường sẽ làm cho quí bà quí cô xin đẹp như cánh hoa tươi. Tính chất phấn Thu-Cúc toàn là đồ nội hóa, chế tạo tinh khiết, mùi thơm nồng điệu, giữ được nước da mịn màng tươi, trở lâu bền. Giá tuy tiện cho quí bà quí cô dùng được thường ngày nhưng mà phẩm cách trọng thể của phấn không bao giờ mất được.

1 ve nhỏ : 0$20 — 12 ve 2$00
1 ve lớn 0 40 — 12 ve 4 00
1 litre 6 00

Trữ bán : Mme Nguyễn-thị-Kính gốc chợ mới Saigon
203 Frère Louis Saigon, 72 Rue [illegible] Saigon
71 Rue Heyriet [illegible]

Thời đại Kinh-tế nầy Chúng ta phải giúp nhau

Con người ở đời việc chi có khó mới biết lo, có khó mới biết thương nhau, trong lúc làm ăn thạnh vượng thì người mình mua vật chi hoặc ăn, hoặc dùng thì cứ việc mua không tưởng đến vật ấy ai làm ra mà hàn hậy là một sự lầm cho dám sức mạnh của đồng bào mình).

Từ khi kinh tế khó khăn đến bây giờ nhiều người mới biết thương đồng bào mình, phải chịu cảnh khổ từ mấy năm nay, nên có vật chi của người mình làm ra, thì người mình mà dùng giúp đỡ với nhau (thật là đáng khen đáng phục đó) lại còn có nhiều người còn có động thêm cho người anh em bà con mình mua là khác.

Được vậy, thì mỗi người mình có lòng hào hiệp dùng giúp nhau, thì có lỗ chi Annam mình không mau tấn bộ.

Xin đồng bào nhớ dùng câu nầy

Người Nam-việt dùng Savon Việt-nam Vân-Sanh.

? ? ?

Lịch thật tốt ở đâu có???...

Nhà thuốc tây KHƯƠNG BÌNH TỊNH ở Cantho.....

Kính cáo Quí ông quí bà trong Lục Châu rõ: Kể từ ngày 1er Décembre 1932 cho đến Tết Annam năm Quí ông Quí Bà gởi thư mua thuốc thì nhà thuốc tây KHƯƠNG BÌNH TỊNH ở Cantho sẽ biếu tặng theo số mua nhiều ít, Lịch năm nay đẹp, [illegible] thơm. Bổ sách trẻ em, Trẻ uống sau, và có cho số Rắc GIA [illegible]

Có nơi theo cách Rắc bán giá [illegible] và cho mua từ 5p 00 sắp lên khỏi phải trả tiền [illegible]

CÂU HÁT XƯA

Có dẫn đến tích và [illegible] chánh mấy câu người đời không nhiều nguyên do góc tích rồi sửa cang

(Tiếp theo)

KHOÂN THỨ NHỨT : Những câu hát của người làm chông hát. *Tuy là nói chông, chớ trong đó có phận làm cha nữa.*

A

Chưa tìm đặng câu nào

B

1° Ba năm tang chế mãn rồi, đầu dơ em gỡ, vong vàng em đeo.

Có nhiều người hỏi theo tục bấy giờ thì đang 12 tháng làm tuần giữ năm hay là Tiểu-tường rồi 12 tháng nữa thì làm tuần mãn phục, tục kêu là mãn khó, còn chữ kêu là Đại-tường thì trước sau cũng 24 tháng là hai năm là mãn tang mà sao kêu là ba năm.

Ấy là tục bấy giờ chế ra lại chớ thuở xưa theo Gia-lễ 27 tháng mới là mãn tang, đủ 13 tháng mới làm tiểu-tường, rồi đúng một năm nữa hoặc gần năm nhuận 13 tháng mới làm tuần Đại tường rồi các tháng sau cùng 24 tháng là Lâm tuần Đại tường rồi các tháng sau cùng phải Tế-Đàm. Tế Đàm rồi mới gọi là mãn tang chứng đó mới đặng bỏ lần gối cơm rầu, áo mão, đeo vòng đeo vàng an thứ nống rượu. Trong khoảng 27 tháng đó có nhiều khi nhuận ba cái Tết nên kêu là ba năm ấy là một lẽ. Còn thứ nhì nữa là « Hiếu hữu tức Phu tử nơi » Tư sanh làm niên nhu hậu miễn ư phụ mẫu chi hoài » nghĩa là : « Con sanh ba năm thì cha mẹ mới ôi lo. »

Sinh nói con sanh ra ngoài ba năm ở sau cha mẹ mới lo sự ăn uống, khỏi bị rứt rỉa mau thì đau khỏi bông ẵm, khoi bị ta trầy da dầu ở trên mình, nên khi còn ấu đó rồi phải để trong cha ba năm, mà cách đó [illegible] Phu tử nói : « Tư sanh làm niên nhu hậu miễn ư phụ mẫu chi hoài » nghĩa là : « Con sanh ba năm thì cha mẹ mới ôi lo. »

2. — Hậu mê quác ngủ hưu vong, sao không thức dậy coi hoàn anh [illegible]

3. — [illegible] đường bàn dạng thuyền quyền, cau áo, bậu mặc vàng tiền của anh

4. — Bậu đăng ông ảnh đoi lành vớ lương vầy bậu bậu mặc cho thường ai nói.

Ai cũng [illegible] theo chế độ thuở xưa, người [illegible] bà ở được quyền chồng thuận hay bỏ áp chế, nhưng thân ba câu hát trên đây thì người chồng dạy vợ một cách rất êm thuận có chi là gay-go đâu?

5. — Bậu không sao thủ gian đó, bậu treo [illegible] chay, bậu con kêu oan

Lấy theo [illegible] lý con hát đây mà suy [illegible] đến ba người đi chơi [illegible] đang, cho [illegible] vô [illegible] vô [illegible] thì chồng [illegible] chồng đang [illegible] đó có bao [illegible] Con nín có nghe [illegible] bà cha thì lý thuở xưa bề ai đi chơi ăn cắp bị chồng, bắt đang thì bị tung biên tên họ người đó, tên họ người chồng, tên họ cha mẹ người, và đầu họ cha mẹ [illegible] trên tờ cho [illegible] Vì bấy người ăn cắp đó [illegible] tâm mông mất [illegible] cha mẹ [illegible] Tục ấy là gốt ma nghề cũng là tốt cách hay.

Vợ làm xấu cho chồng cho [illegible] môn bên chồng làm vậy mà người chồng rất êm đềm. Do theo câu hát nầy thì người đàn bà đâu có bị áp chế, bị áp chế thì kêu oan sao đặng?

6. — Bậu cạn lang khó rồi anh vô không đăng, anh gởi thơ về hàm mẹ viếng-em

Rồi là ghe rồi cũng một thứ ghe biên dành cũng [illegible] nhưng lắm dễ ra biển đón ghe lớn sang ca chở về các cho bán. Tuy ghe nhỏ nhiều [illegible] mua không [illegible] cực quá.

Kế Lê-Biện nói [illegible] Lê-Biện [illegible] nên [illegible] một mình hai quanh. Đến 16 tuổi [illegible] Tôi biết đi [illegible] không thể kiếm được cơm ăn gì làm ăn, tôi nghĩ có chi đó? Sau lại tôi gặp một người Chân Đó người mới đem tôi về hơn xin cầu người. Tôi thường cho người thương yêu trong đất tôi lắm.

LÊ-VAN-VINH

Diplômé de l'Ecole Nationale d'Horlogerie de

BESANÇON

164 Rue d'Espagne 164

Sửa Các thứ đồng hồ nhỏ lớn. Các máy nhỏ : máy viết máy hát, chụp hình, Compteur kilométrique vân vân.

Mấy trăm đồng hồ giá rẻ từ 3 $ 00 chí 6 $ 00 nay đã bán nhiều rồi. Các nhà mua xài rồi đều vừa lòng. Xin đến mua cùng viết thơ tiếp hết.

C

7 Cực một đôi năm hồ đề [illegible] đơn, em đừng than tiếng cực rồi rồi ta.

Thuở xưa người con gái lo sự lung ta lúc mới về làm dâu mà quyền hành ở một tay mẹ chồng, mọi việc mẹ chồng hiến hạch con đó. Rồi gặp mẹ chồng độc ác thì cực khổ trăm bề. Đầu chồng có thương cho mấy cũng không dám cang thẳng mà, ai có con thơ Lâm - sanh. Xuân-nương thì đã biết nàng đau bị mẹ chồng ấp chế là đường nào cho nên mới có câu hát : Làm dâu khó lắm ai ơi, vui chẳng dám cười, buồn chẳng dám than. Tuy cực khổ mà cũng phải rán chịu cho đến khi có con rồi cha mẹ cho ra từ ra riêng, chừng đó mới chắc là người bạn chung thân của chồng. Tuy làm dâu người đao mà rất ba năm không có con cũng bị đề ra nữa. Mà thân nhi người đàn bà bị chồng để thiên hạ coi rẻ lắm, lấy mấy câu hát sau nầy mà suy thì đã rõ nào ta : Méo lành bao thuở rách tai, gái hư chồng để khoe tài với ai. Nào ta bậu khoe bậu có đôi đũa, đôi đồng mặc bậu lại đồng anh chê, cho nên người đàn bà bị chồng để đầu khôn khéo thế nào cũng chẳng khỏi bị gái hư. Còn gặp có cha mẹ đi nữa hu cũng [illegible] phải chịu theo [illegible] tình chung duyên [illegible] Lm [illegible] chồng cũng [illegible] cha mẹ cực không nỗi mà đặn nơi lý lẽ, nên mới có câu hát trên đây đăng khuyên [illegible] Lm [illegible] để trên đây nên có câu hát nầy nữa. Tế khi em về làm đầu ăn đã đặn bảo, trước sau nào lơi, m chồng khó lắm em ơi, nhìn ăn nhìn mặt, nhìn lời m cha, nhìn cho nên cửa nên nhà nên kẻo nên cội nên xà tâm vông ; nhìn cho nên vợ nên chồng, thì em có sóc lấy tổng cửa nhà ; đi chợ thì chớ ăn quá, đi chợ thì chớ dần đà ở trưa ; đầu ai biểu đợi biểu chờ thì em nỡ đôi con thơ ma về.

Bốn phận làm dâu lo nhứt là sự bếp lửa, vì thuở xưa không có hộp quẹt, nhà nào nhà nấy trong nhà không bao giờ dứt lửa đượm bếp. Tôi lại phải nói cho con lửa hơn vì nhiều đồng nhứt tình muốn thấp đen lên không có lửa trong bếp là của tay (Còn nữa)

NGUYỄN KIM ĐÍNH
Cựu Lông Lý sao Bong-Pháp

Continental.

là hiệu VỎ XE HƠI
VỎ XE KÉO
VỎ XE MÁY
Cao-su đặt
bánh xe ngựa
của người Đức (Allemand) chế tạo ra có tánh chất đặt biệt. Lâu mòn, không trơn, không trượt, chắng hề nổ bậy.

SAIGON - AUTO
Ets Tang quang Di
Đại - lý độc - quyền
Đông-Dương
15 74 Amiral Roze Saigon.

HỘI VẬN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Hội hiệp bổn nật danh Pháp. Được quyền kiểm soát của Chánh phủ Đông-Pháp.

Vốn 1.000.000 lượng (1 lượng-Hội) và 2.000.000 phát-tăng đã đồng tất cả.

Quản lý cối Đông-pháp : Saigon số 80 đường Chaigneau. Chi nhánh ở Hanoi số 19 đường Borgnis Desbordes.

Muốn lập cuộc. Muốn lập tư bản. Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học. Thì hãy mua vé của hội Vạn quốc tiết kiệm.

Vé 1.000 đồng mỗi tháng góp 8 đồng. V. 500 đồng mỗi tháng góp 4 đồng. V. 250 đồng mỗi tháng góp 2 đồng.

Mỗi tháng đến có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa. Của nầy không trúng số, thì mãng hạng gần bao. Hội trả đủ số bạc lại vé được chín 23, 33-1, tiền lời của Hội.

Chẳng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ ràng đến tay, cho ai nào muốn xét cách thức mua vé của Hội.

Kính trưng ?

Hội nầy đông nhiều người chức chắn và số tiền đang làm quản-lý nhưng mà vẫn hiểu chưa có người thay mặt.

Thuốc-rượu, nào hay

Chắc ai cũng nói rằng : Thuốc xỉ hiệu

Nhành-Mai

Là hay hơn hết. Xỉ êm, mùi ngào thơm nhiều, lấy kiểm, và cần trung nhà nhỏ đều bị thuốc đồng lớn ra có bán khắp cả Đông-Pháp và cả [illegible] điển. Giá 0$30.

Nguyễn thị Kính cho mới SAIGON có trữ bán

Ghẻ, Tức, Mụn, Nhọm-rất

Mụt nhọt hạch đầm, đờn bà đau vú, sẩy cảng đạp đinh, nước ăn chưn, cùi u nhứt đầu, lỉnh-la, hột cơm, nhứt mỏi, cực bứu. Các bịnh trên đây xin hãy dùng.

Thuốc-Dán

HIỆU CON RẮN giá 0$25

Có gởi bán khắp cả Đông-pháp. Các gare xe điện. Có trữ bán nơi tiệm cô Nguyễn-thị-Kính Chợmới — Saigon.

NỆN DÙNG Thuốc ho (Bắc-Hồng)

Bệ nhứt hay, trị cốc bịnh ho, gốt bán khắp nơi giá 0$ 15.

: Rượu « Bổ Huyết » của hiệu: KHƯƠNG-LỢI :—

N° 35 Rue de Paris, Cholon, là thứ rượu bổ hơn hết

NÊN LƯU Ý

Rượu thuốc :
1° Phong thấp
2° Vạn-ứng Trật đả
3° Chu ổng-tử

của hiệu KHƯƠNG - LỢI đều dùng toàn những vị thuốc thượng phẩm mà bào chế ra.

Nếu ai lâm nhằm bịnh : 1° Phong-thấp, 2° Tê tức, sưng bắm, trật trẹo gân cốt, 3° hoặc muốn cầu tự ; nên dùng các thứ rượu trên đây sẽ thấy công hiệu.

Bào chế và bán tại :

Khương-Lợi & Cie

N-35, rue de Paris, Cholon

Giây thép nói số 377

P. S. Bổn công-ty có bán sỉ savon «Kiết-Xương» thơm tốt bọt nhiều, dùng ít hao hơn savon hiệu khác.

Tiểu-thuyết của Duốc-Nhà-Nam N° 25

PHIÊU-LƯU TIỂU-THUYẾT

CON CÓC GIẾT NGƯỜI

Hoàng-Tâm

CHƯƠNG THỨ MƯỜI MỘT

Chàng đến một chỗ tối tăm, có một bàu tay mà là bàn tay mềm mại của người đơn bà đưa ra nắm lấy tay của chàng. Chàng đi theo cái bàn tay vô hình ấy vẫn dắc chàng trong một lát, kế một cánh cửa mở ra, có luồng gió thổi vào làm cho chàng bớt sự mệt lắm. Có tia sáng chói vào, chàng không biết gì hết, co tay lại một lại vào cái tâm dạng của người vừa biến trước một chàng [illegible] kế có một cô đội vào đầu chàng chàng nhảy tung ! Ít rồi giả bộ ngã xuống đất thì cái người đắc chàng đó lại đỡ chàng đứng dậy và đúc đi. Một cánh cửa mở ra. Hoàng bây giờ chàng mới thấy sáng như ban ngày. Chàng tẻ x ẻu trên ngạch cửa và bắt tỉnh nhớm sự [illegible]

CHƯƠNG THỨ MƯỜI HAI

Một hồi rất lâu, Hoàng-Lâm mới tỉnh lại ; khi ấy chàng như [illegible]

— Thôi ông lo ăn uống cho lom lắm, tôi [illegible] mau lành mạnh đặng về thăm cô [illegible] Hồng Đức yêu dấu của ông, con [illegible] hết.

Một ngày khác, chàng thức dậy thấy mụ Đục-Bân đang đứng tay trên cửa sổ, chàng kêu lại mụ Đục-Bân lại ngồi bên giường của chàng.

Hoàng-Lâm nói :

— Tôi sắp đi về bây giờ. Không đơn nào lo đem quần áo bà bết.

— Tôi tiếc ông xa tôi quá. Tôi hứa có con, nên tôi sẵn sóc ông tôi cưng ông như con tôi vậy. Tôi [illegible] ông ông quá. Tôi ôi ! Ông Hoàng-Lâm ơi ! Đau đớn quá ! Tôi không biết bây giờ tôi thế nào ! Hoàng-Lâm ơi ! chàng ta phải hiểu hết mọi việc trước khi xa nhau vì chúng ta sẽ không gặp được nhau nữa...

— Không, không, bà đừng làm vậy cho.

— Tôi không trở trên đường đến. Tôi đã lựa chọn ông rồi. Tôi đã [illegible]

— Bà [illegible] Tôi ở trong [illegible] bà cưu [illegible] ? ...

— Tôi đem đồ [illegible] trên xe rồi [illegible]

— [illegible] phòng bà chăng ? [illegible] cho [illegible] thật là [illegible] bà không chịu tôi [illegible] vậy vào nhà thương ?

— Ông [illegible] khác thế ? Chớ ông vào nhà thương cho người ta làm [illegible] gì ? Tôi chỗ ông về đây, mau quá ! lão Đục-Bân không lại cùng đây.

— Tôi ra lão không biết sao ?

— May cho ông quá, lão không biết, mà lão cũng không dám vào đây.

— Vậy thì tôi đội ơn bà biết dường nào !

Kế Lê-Biện nói [illegible] Lê-Biện [illegible] nên [illegible] một mình hai quanh. Đến 16 tuổi [illegible] Tôi biết đi [illegible] không thể kiếm được cơm ăn gì làm ăn, tôi nghĩ có chi đó? Sau lại tôi gặp một người Chân Đó người mới đem tôi về hơn xin cầu người. Tôi thường cho người thương yêu trong đất tôi lắm.

Tại đâu bán sỉ Savon Việt Nam nhiều ?

Tiệm ĐẠI - TÂM 98 Rd. Tổng Đốc Phương Cholon bán đăng 15.000 kilos Savon VIỆT-NAM từ 1er Juillet tới 1er Novembre 1932

TRÌNH-THÁM TIỂU-THUYẾT

CHẾT MỘT THÀNH HAI

TRỌNG-NHƠN DỊCH-THUẬT

Đốc-tờ Bích-Thạch ngó sững tôi một hồi rồi nói :

— Mấy ông nói cái gì tôi không hiểu chi là chi hết ?

Quan chánh bèn nói :

— Đã nám giờ rưỡi rồi. Cao-Văn và Sĩ-Môn hãy về nghỉ đi. Chưng khỏe rồi, hai người thẳng lại dường Crimée.

Tôi hỏi Cao-Văn :

— Anh muốn lại đó liền bây giờ không ?

— Sẵn lòng.

Quan chánh nghe tin vậy, ngó hai tôi mà mỉm cười, rồi cười ấy cảm xúc làm sao ? Dầu tôi có mệt nhọc thế nào thấy cái nụ cười ấy cũng khỏe được vài phần tinh thần lai thêm phần chấn. Ngài lai thở ra mà rằng :

— Con trẻ nầy thiệt lận tâm với nghĩa vụ !

Cao Văn cười mơn, đáp :

— Cám ơn quan chánh, đã bon mươi ba tuổi như vậy mà được ngài cho là còn trẻ, vinh diệu lắm thay !

Quan chánh nhắm nhía Cao-Văn từ sợi tóc đen chòm râu, bỗng lấy làm lạ. Đó rồi, ngài cúi mặt xuống, lấy tay lần vuốt tóc của mình, nó đã bạc phơ.

XV

Thiệt tôi không biết sau rồi quan chánh cất nghĩa cho đốc-tờ Bích-Thạch rõ vụ bí mật nầy thế nào mà giấu được cũng chuyện kín của bà tôi. Chỉ tôi, hồi trong khi đi dường, tôi không ngại gì mà cũng cho Cao-Văn biết rõ chút ít về chuyện kín ấy. Dường tôi đi đến lánh lều gió tạt vào mặt bất tuân. May đau rước một chứng tôi có một cái quản lá mơ cầm. Hai tôi vào đó điềm âm. Chỉ quản mới thấy đây sắt còn nửa nhắm nửa mở, đem tai cho chúng tôi hai tách cà-phê. Tôi đó bung lắm, vì bơn hai người bốn giờ đồng hồ, tôi chỉ gặm có một ổ bánh mì của Cao-Văn đưa ma chưa trôi. Tôi con sợ cà phê bình mà sẽ chua đến, bà tôi phải uống cà phê và ăn ổ bánh mì nguội. Ăn không ngon nhưng tôi không chưa lại ổ gì biết. Ăn uống rồi, chúng tôi ra đi. Lúc bấy giờ trời bớt tối, ngài dường đã có rải rác người đi xe chạy Cao-Văn có hỏi mệt ; anh ta nói :

— Trời đã khỏi đầu sáng.

— Thì chúng ta rẽn, khỏi lầu thành công vậy

Cao-Văn gục đầu tỏ rằng tôi nói phải.

Đến nơi, hai vợ chồng Mộ-Tân đang ngồi. Tôi nhận chương kêu. Hai vợ chồng thức dậy, chưa kịp thay quần áo, lút đặt chạy ra mở cửa, thấy chúng tôi đến sớm mà vẫy, có lẽ hoàng bất. Cao-Văn thở nay chưa hề để bước lên lầu ông ra-Lộc nên không biết nó các sắp đặt ở đó ra sao. Tôi mau miệng nói như vầy :

— Ở trên lầu nầy phải thế bố sức, đủ mọi vẻ sung sướng, thế mà trong một khắc đồng hồ đã

— Anh nói ai vậy, ông Bá-Lộc ay Lê-Cung

— Thì tôi nói Lê-Cung chớ đã hai năm nay, anh ta nghiêm nhiên làm chủ tòa lầu nầy, lại lấy đó làm chỗ tính tư, còn bỏ tôi lại ở đem mình ở ẩn trên từng chỏi

Lên tới từng lầu thứ nhứt là chỗ làm sân khấu cho tấn thảm kịch xảy ra thành hai, hai ít lượm khắp nơi được hết thảy là sau bi đan đã bắn rồi. Sau khi Cao-Văn dùng kiến hiển-vi xem xét mà bi đan ấy kỹ càng, anh ta để quyết rằng đan ấy do một cây súng có đầu chữ thập của hung-thủ dùng bắn chết ông Bá-Lộc ở phòng khách rồi xây mình trở lại bắn Lê Cung trong thương tá phòng việc.

Nếu bốn qua chúng tôi để ý xem xét coi mấy bi đan ấy rớt nằm chỗ nào, thì chắc chúng tôi định ra rằng phải có một người thứ ba trong vụ nầy. Mà ngặc thay, thế quan chánh lại không muốn vậy. Cả mỗi đều nằm lẽ thì hôm kia và hôm qua tôi phải nghỉ đến, mà tại tôi tối tính trong cơn hoảng hốt. Là khi gặp hai người nằm hai đống, thì đến điện đến tắt hết. Chỗ vận đến phòng việc và phòng khách đều ở tai cản phòng đầu. Vận một cái là đó cho hai phòng kia tối thui vậy.

Không lẽ hai người bị bắn mà vận đến được, mà vận làm chi ? Thế là phải có một người khác nữa tại sao hai bắn rồi tỏ không để vận đến việc ấy, mà việc ấy lại là một việc rất cần ích, để giúp sở tra xét cho mau ra manh mối ? Ấy vậy vì tối tính mà phải phòng đoán dẫn lan không trùng lan là đau hết. Thế mới biết lo cực không lầm : « Việc người hi sáng, việc mình thì quáng. » Cao-Văn lắc đầu :

— Anh hết cần tối rồi phải hông ? Thôi để tôi về ngủ đi cho khoẻ thân. Bốn mươi ba tiếng tôi biết không ?...

Tôi dưa anh ta ra tới đường, ma trong một khắc đồng hồ đã...

— Anh nói ai vậy, ông Bá-Lộc ay Lê-Cung

— Thì tôi nói Lê-Cung chớ đã hai năm nay, anh ta nghiêm nhiên làm chủ tòa lầu nầy, lại lấy đó làm chỗ tính tư, còn bỏ tôi lại ở đem mình ở ẩn trên từng chỏi

Lên tới từng lầu thứ nhứt là chỗ làm sân khấu cho tấn thảm kịch xảy ra thành hai, hai ít lượm khắp nơi được hết thảy là sau bi đan đã bắn rồi. Sau khi Cao-Văn dùng kiến hiển-vi xem xét mà bi đan ấy kỹ càng, anh ta để quyết rằng đan ấy do một cây súng có đầu chữ thập của hung-thủ dùng bắn chết ông Bá-Lộc ở phòng khách rồi xây mình trở lại bắn Lê Cung trong thương tá phòng việc.

Nếu bốn qua chúng tôi để ý xem xét coi mấy bi đan ấy rớt nằm chỗ nào, thì chắc chúng tôi định ra rằng phải có một người thứ ba trong vụ nầy. Mà ngặc thay, thế quan chánh lại không muốn vậy

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG RA TÒA

Ông Tham-thiên-Đường ra tòa, để nhân mặt thế-phạm, đồng tiền dùng độ sự ở Hải-phòng, là một người Việt-Nam rất giỏi về Đông-Tây y-học, đã cấp bằng y-học tại Trung-Hoa nổ chứng thơ Nhựt-bổn. Chế đã thứ thuốc theo lối Hóa-học (có Analyse) chữa đã các khoa, rất linh nghiệm về các chứng bình phụ-nữ kinh nguyệt bạch đới không thai nghén. Trẻ em ốc sẩy khó nuôi, lê bạt liệt yếu, đầu nói nhứt mỏi đau bao tử, bình chiêm bao lung tinh, ho lâu siễng năng vô ăn. Đa tài chữa các thứ bình hoạ liệu, mới mắc hoặc lâu năm biến chứng trở con bi di truyền, khó đến thế nào cũng nó đã phương đối chứng trị lành tận nọc mà không hại sanh đạc. Thuốc hoạt liệu có gửi bán tại :

SAIGON hiệu Nguyễn-thị-Kính. DAKAO 38 Ld Albert Ier. CANTHO Bazar Thành-Phát N° 6 Đệ Saintenoy. CAMAU hiệu Nghệ-an-Hoạnh Tam-hỷ Thọ-Bửu. VINHLONG hiệu Hoàng-nhơ-Cương ở Marché.

Các nơi nói hiệu, xin Catalogue, mua thuốc, hay là bịnh nào khó, xin đã bịnh thật rành gửi cho hoạt bổ cần ông ấy.

Soanlang DUNG-THÂNH-SONG — (Vinhlong) à CAPHUONG

Ai có đã Quốc chuyên môn điều trị và gửi bình hoa gan ngừa.

HÀNG NAM-VIỆT HẠ GIÁ

LÀNH NHỨT HẠNG

CẨM-NHUNG, LUA LÊO...

TUSSOR THỨ MƯỚT

NHÀ TƠ LỤA

70, Rue Vannier — SAIGON

TIỂU HÀN TIÊN

DANH VANG BỐN BIỂN TIẾNG DẬY TÁM PHƯƠNG LÀ THUỐC TRỊ BỊNH

PHONG TÌNH và BỔ Á PHIỆN

Ở Tokin gần lại bào chế chẳng dùng cốt á-phiện. Cách bổ giảm đã mất mà lại bổ, dầu cho làm việc nhọc hơn trăm ngàn người cũng không sai một lầm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường, chẳng sợ sanh chứng bịnh gì hết đi dương dung trừ hai rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1$00.

Bắt đầi 3 cuang 3 ve đủ bộ, ai mua đúng không công hiệu xin thối tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Gare Catinat rue Mayer 128 Boulevard de la Somme 86 Rue Amiral Courbet 43 và Rue Vanier 74 là tiệm trồng răng chụp hình danh tiếng nhứt Saigon nên tiệm đều có danh tiếng xưa nay, đồng có bán thuốc hiệu « TIÊT-THÂN-TIÊN » ai mua cũng phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Con bình bình DƯƠNG-MAI cùng đau LẬU, ai bịnh nặng nhẹ bực nào, trong ngoài 2 $ 00 tuyệt nọc. Nhiều lành lánh làm đại-lý kể không xiết đầu có trên Ann bài nầy điều có bán. Qui vị muốn gửi bình hóa giao ngân cũng được. Thư và Mandat gởi cho M. LÊ-VĂN-ANH-Commerçant Bd Albert 1er N° 142 Dakao SAIGON.

Tiệm bán tạp hóa rẻ như đồ lạc Soong.

COLLE PRATIQUE DE COMMERCE

7, Rue René Herault Saigon (Tândinh)

Kết quả thức thi danh mục chữ (Cours de Dactylographie) trong năm 1932 của học sanh đánh máy trong ba tháng

TÊN HỌC-SANH	Ở HẠT	Số điểm	TÊN HỌC SANH	Ở HẠT	Số điểm
Nguyễn-văn-Bảo	Gialinh	66	Trương minh Khang	Bạclieu	66
Trần-văn-Thiều	Sadec	58	Nguyễn-thừa-Giao	Thonot	68
Võ-văn-Giải	Longxuyên	69	Lê-văn-Sang	Tânan	67
Đào-văn-Phính	Thủ-dầu-một	64	Trương-Ký	Bạclieu	60
Lê-văn-Đại	Longxuyên	76	Nguyễn-văn-Ngô	Longxuyên	75
Võ-văn-Minh	Rạchgiá	70	Ngô-văn-Sử	Quảng-Ngãi	67
Nguyễn-văn-Ngữ	Bạclieu	68	Hồ-ngọc-Đẹ	Gocông	57
Lê-văn-Vị	Tânan	60	Đinh-văn-Hoành	Cần-thơ	64
Võ-văn-Vinh	Bạclieu	58	Võ-văn-Quan	Sađéc	91
Nguyễn-văn-Ý	Gocông	65	Nguyễn-văn-Cảnh	Longxuyên	61
Nguyễn-văn-Vàng	Bạclieu	73	A. Ô-Ô-Angkor	Giadinh	79
Nguyễn-văn-Quân	Tânan	56	Nguyễn-văn-Trương	Tânan	64
Huỳnh-văn-Thiệt	Namđinh	64			
Bùi-văn-Minh	Namđinh	58	Trần-thị-Bình	Giadinh	72

NOTA : Đánh trên 45 tiếng (mots) một phút đồng hồ, trường phát cấp bằng (Diplôme de Dactylographe) cho đề bề học-sanh kiếm việc làm.

Directeur : LƯƠNG VĂN-HẢO

Cao-Đẳng Thương Mễ Cấp-Bằng

ĐOÀN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

MÀNH TÌNH CHÔN CHẶT VÌ AI ?

TRƯƠNG-LỤC-KIỆT

(Tiếp theo)

Thác vì tình

Paris 2-10-1927. — Đến tin Bắc mới qua cho hay rằng một học sanh ta thác vì tình âu ấy tên Lê công Cẩn, con của một vị điền chủ tại Gocông.

« Nghe đâu cậu nầy lỗi mới qua có đau đủ với một tấm nước hương trời tại Bà Lê thế lông sanh đương tứ Cô lẽ ở nầy đem đến người sang trọng là cậu Cẩn nên phu cau.

« Cậu Cẩn thất tình, đương gió học đùng súng, lúc mà tự tử. Cậu chết rồi, có để lại một bức thư trách mang bạc tình nhơn ly dị lắm.

« Huế đọc xuất bài thi đường xed đuh van tai. Cô tôi tam mang một, day nửa chừng đông. Cô mới lên bà đốc xin phép về bên bà rằng có bình. Bà đốc thay trong một cô khác thương nên cô bảo cu-li kéu xe kéo cho cô về.

Trời ngày ấy mà đêm ấy cô khóc lốc thở than thương tình lại trách ai:

« Trời ơi ! Tôi biết tánh tình chàng tôi nào phải như bọn sang trọng đâu người. Cô lo nào chàng đã tánh tình quá mau. Chẳng có là người quân tử, lẽ đâu thiết nhơn chết nỡ ăn ở ăn ở này? Không chàng tôi ngày là tin lắm chăng ?

Mà biết đâu lòng đa của đàn ông »

Cách năm hôm sau lại trong bản Duốc Nhà Nam có đăng một bài khóc tiếc cùng đề :

Thác vì tình

« Báo ra ngày 23 Octobre, bằng có đăng một bài — thông điện tin VITE — nói rằng có một học sanh ta thác vì tình tên Lê-công Cẩn.

« Mới cay bằng bao có tiếp đặng mot bức thư của ông phan sự Huỳnh-văn-Hiền ở bang cho hay rằng tin ấy chẳng thừng sự thật. Ông là người bết vô gia quyến của cậu Lê-công Cẩn, nên cho bổn bảo hay : cậu Lê công ăn chẳng phải thác vì tình, trong gương học, cậu mê-ông lục à chơi và vì sự rủi ro ma phải ở mình.

« Ấy bổn báo xin cải lại đính chánh.

Cô Huế đọc xuất đoạn nói : « Có lẽ như vậy, cho chẳng tôi sao chết nhục chi nhà đương đây ? »

Cô Huế từ Ô Ô Lang tin cậu [illegible] không ngờ [illegible] Cô [illegible] Cô [illegible] Cô

Việc thế-giới

Tô-bình-Văn làm đân quân nghĩa-đồng trên Bắc Mãn đã trốn qua Nga rồi

PHÁP

Vấn-đề khí-cụ quốc-gia

Bên qua bên có « vấn-đề khí-cụ quốc-gia » đang có gởi cho Tổng-trưởng bộ thương-mãi một bức thơ, thau phiếu về số tiền để bồ-dụng vào mấy khí-cụ quốc-gia.

Nay lại thấy tin nói bản dự-thảo về vấn-đề nầy đã đưa ra nghị-viện rồi, và số tiền ấy tới 7.163 triệu, để chi trong năm 1933 1934. Những công việc ở sở Công tác sẽ tiêu mất 2.545 triệu, số tiền nầy để tiêu riêng cho những công việc mới mà thôi. Còn về khẩu-độ thì lại bỏ ra 1.158 tr ệu; đến đường thủy và thương-kiều thì phải mất 328 triệu; các khí-khẩu công tiền 708 triệu và để riêng các máy chạy bằng sức nước một số là 356 triệu.

GENÈVE

Nhóm hội-nghị 5 nước

Về vấn-đề giảm-binh, đại-biểu của Mỹ là Normao Davis có xin lập một ban ủy-viên thường-trực để làm việc và nhờ là ío giải-quyết vấn-đề ngang-quyền và yên tịnh.

Ngoại-giao của Đức là Von Neurath có xin hoãn lại, để hỏi ý-kiến của chánh-phủ và xin cải nghĩa về chương-trình của Pháp.

Bấy giờ ông Herriot mới đứng lên nói rằng nước Pháp không có chống với sự Đức xin ngang quyền, có đâu Đức phải do theo ở quốc-tế, cốt cho các nước được phần chắc về sự yên-tịnh mà thôi.

Bao giờ Pháp thấy mình được yên tịnh, khỏi bị xâm lược, tại Pháp sẽ để cho Đức tự-do về việc tổ chức binh-bị. Đoạn ông ta bảo rằng đều hay hơn hết là cứ để cho hội-nghị làm việc và nhờ là bàn chi chương-trình của Pháp về cách tổ-chức cuộc hòa-bình.

Sau khi ấy, hội-nghị 5 nước nổi lên, thì hai ông Herriot và Mac Donald đi tứ-giả Genève về, chẳng nào hội-nghị làm việc xong sẽ hay.

Tàu xin giải-tán Mãn-châu

Hội đồng Vạn quốc nhóm lại Nhân Huế Khánh là đại biểu Tàu đứng ra cắt nghĩa tờ luận thuyết của Tàu.

Nhân xin hội sử do theo các khoản đã quyết-nghị trước kiến-hiệu Nhựt nây lui binh ra khỏi khu-vực thiết-lộ, để cho sau rồi sẽ rút về. Còn chánh-phủ Mãn-châu hiện nay đó thì xin giải tán đi. Hội lại phải luyện-bề không nhìn nhận Mãn-châu-quốc và sẽ không giao-thiệp với chánh-phủ ấy. Rồi hội làm gấp lấm, công-bố một tờ phúc-bẩm để giải-quyết hầu vụ nầy. Tàu cũng do theo ý của hội định mà nhận cuộc giải hòa cho xong đó!

Ngọc Nhan nói sướng miệng sau vậy. Matsuoka là đại-biểu của Nhựt đứng lên nói về thuyết của mình, ông ta nhìn nhận rằng hội Vạn-quốc can-thiệp vào vụ Mãn-châu để cầu sự chiến tranh là một sự hay. Nhưng vì cái tình hình ở Viễn-đông nay mai khác, đứng trước tình hình đó thay đổi như thế, thì hội Vạn-quốc cũng không làm sao được nhiều hơn nữa. Hội chỉ dám nhận lấy phần việc thi hành chương trình để giải quyết, cốt giữ cuộc hòa bình ở Viễn đông và sao cho tình hình loạn lạc ở Tàu được yên mà thôi.

Y-PHA-NHO

Dân làm reo nổi lên bạo động

Đêm bữa kia, có nhiều toán quân công kích nổi lên bạo-động ở Madrid, kéo nhau tới vây các bộ và các sở công. Chúng bao luôn nhà bưu-điện và chiếm mấy nơi hiểm-yếu.

Người ta chưa biết vì nguyên-nhơn gì mà xảy ra chuyện nầy. Nhưng có tin đồn rằng đó là do cuộc hoạt-động của phe tả và phe hữu vì mà cực-đoan hiệp nhau lại chống với chánh-phủ.

Đó là ở kinh đô Madrid, quân tỉnh bạo-động. Còn ở Salamanque thì những nghiệp-đoàn bạo-động đều làm reo, trừ ra đâu thợ sở công-tác thì thôi. Chúng dân thợ làm reo đây lấy sở là kêu nài cho nhiều người đã bị đuổi cho theo dự-luận, thì đó cũng là cuộc mưu của hai phe trào dậy.

Ở Valence, thợ mỏ kim cương làm reo tới 12.000 người (cốt đòi tăng lương và bớt giờ làm việc.

NGA

Tô Bình Văn chạy trốn

Sở thông-tấn Tass báo rằng có chiếc xe lửa kéo 43 tôa xe tới bên Mãn-châu qua Tchita.

Chiến xa ấy có Tô Bình Văn và các bộ-tướng chạy trốn, vì binh Nhựt đánh gắt quá. Các nhân chuyên-trách Nga bắt Tô và các bộ-tướng giam lại, còn những kiều dân Nhựt và viên-quan Mãn bị Tô giam bấy lâu thì thả cho về.

MÃNCHÂU

Nhựt đình chiến

Nhơn vì mấy bữa nay tuyết xuống nhiều, lại mưa to, nên mấy hàng xe lửa hư, Nhựt phải đình binh lại.

Nhựt đình binh, mà bọn Tô đã chạy rồi, tuy vậy Nhựt cũng dưi nin vào lấy cho được Hải-lưu mới nghe.

Thanh Huế

Rue Amiral Courbet N° 51, 53 55 57 et 59 — Saigon

GIA TIỀN PHÒNG RẺ BẬC BIỆT VÌ KINH TẾ KHỦNG-KHOẢNG

Hiệu nhà ngủ THANH HUẾ còn tiếp tuổi trên đường Thương mãi, thì riêng nhơn ơn qui khách, Saigon, Cholon, Gianhinh và lục châu có lòng thương tưởng đến bổn Hiệu, chẳng biết lấy chi mà đền đáp cái thạnh tình của qui khách, nên bổn hiệu định hạ giá tiền phòng thật rẻ đặng cho qui khách, tiện bề nghỉ ngơi.

Trong khi kinh tế nguy nan nầy, ai cũng phải cần kiệm đồng tiền nên bổn Hiệu muốn cho qui khách thấy cái lòng thành thật của bổn Hiệu, là người biết ơn đến nghĩa trả.

Chủ nhơn: LÊ-THANH HUỆ

HẠ GIÁ VIỆN PHÒNG THẬT RẺ

PHÒNG NGỦ MÙNG

Ban ngày	— — —	1 $ 20
Ban đêm	— — —	1 50
Ngày đêm	— — —	2 00

PHÒNG THƯỜNG HẠNG

Ban ngày	— — —	1 $ 00
Ban đêm	— — —	1 20
Ngày đêm	— — —	1 80

PHÒNG HẠNG NHỨT

Ban ngày	— — —	0 $ 80
Ban đêm	— — —	1 00
Ngày đêm	— — —	1 50

PHÒNG HẠNG NHÌ

Ban ngày	— — —	0 $ 60
Ban đêm	— — —	0 80
Ngày đêm	— — —	1 20

PHÒNG HẠNG BA

Ban ngày	— — —	0 $ 40
Ban đêm	— — —	0 60
Ngày đêm	— — —	0 80

Tin mới về vụ kép Luông toan giết bà chủ gánh hát Hữu-Thanh

Sáng hôm qua, thứ tư, quan Bồi-thẩm cho đòi Nguyễn-công-Luông đến tra vấn về tội và đi cầm dao đâm bà chủ gánh hát bộ Hữu-Tanh ngày 4 Novembre

Quan Bồi-thẩm hỏi Luông vì sao và toan giết bà chủ Hữu-Thành, thời và khai rằng, bà chủ Hữu-Thành kêu người tính cùi và là cô Năm-Nhỏ về Saigon đâu đi không cho gặp và, mà và nói bà cũng không chịu chi chỗ ở nên và tức giận, và cũng có ý ghen, nên đâm bà mà trả tình. Luông chịu có toan tính giết chết bà chủ Hữu-Thanh.

Trong hồ-sơ có mấy cái thơ của Luông viết cho kép Thới, kép Lục mà lỏ lòng ân-hận đã giao tình với cô Năm Nhỏ và có tính sẽ giết bà chủ Hữu Thanh.

Hỏi bà chủ Hữu-Thanh, thời bà khai rằng, Cô N. N. có viết thơ xin về hát trong gánh H. T. nên đã về Saigon, ở chơi quen mà tạp tuồng, Luông đi kiếm mà không được, rồi trở lại xin bà tiền đi về nhà, bà cho 2 $ 00 rồi không cấp đi, ở lại dưới ghe 3 ngày ba bữa, tới bữa thứ tư, bà chủ sắm áo nữ, Luông dùng dao tếp, bổ tới mà đâm 4 vết ở tay trái, 1 vết xuyên qua bắp tay đụng tới sương, 3 vết sơi hông trái, 2 vết sau lưng, 1 vết ở bắp tay nữa. Luông đâm xong, trở dao rạch bụng, nhưng không bằng chi cả.

Hiện nay bà chủ Hữu-Thanh còn nằm nhà thương.

Vụ nầy chỉ vì ghen mà tới trở rồi làm bậy. Nghe nói cô N. N. nay làm ông đâu-đầu đức tỉnh lâm mà lấn nầy có đề họa cho bà Hữu-Thành nghỉ công oan thật.

Tại nhà hát Modern Cinéma

Bạn Tân Nữ Ban

Tối thứ bảy 10 Déc. 1932

Đêm hát đặc-biệt của Bảo Foot-Ball tổ-chức.

Do gánh Tân nữ Ban của Mme Cao-long-Nga điều có gánh Tương-châu Ban và Mlle Cúc đào nhứt gánh Tai-phát Huê hát giúp.

Đúng 8 giờ khởi diễn tuồng:

Thiên-Cổ Bi-Tình

Là một tấn tuồng Tàu đủ hồ-ai ai chỉnh đốn, và sắp đặt theo đời tân thời. Tuồng cấu văn rất tạo nhã, sơn thủy và y phục cực kỳ xinh đẹp lại cung có đầu vũ Annam. Mà chú ý hơn hết là mấy cấp Nữ võ sĩ sẽ tranh tài rất kịch-liệt.

Xin qui ông qui bà chiếu cố
Ban tổ-chức kính.

Không ai ngỏ mà khoanh tay chịu

Lấy với chứng bịnh hoa liễu tìm ta trong lúc đau ốm hội nầy vì bịnh phong tình nhập vào xương cốt lâu rồi dầu lành cũng khó mà trị được, nếu như khi xưa nay nhiều người nhiễm vào chứng bịnh nầy thì chẳng khi nào mà gặp thứ thuốc trị cho lành được, nên bổn đường có thứ thuốc GIA LONG THÀNH HUYẾT ĐỘC DƯỢC PHIẾN, đã trị được như là lở mang cá mốc mọc người đã khoét ra cổ, làm đặc nhứt nhối gốc đặc ấn xâu chảy nước vàng, đau đớn ngứa ngáy hoặc đau giây dưa lở hoặc cẳng đau nhiều năm chẳng lành, rằng sáng, hoặc mọc truyền nhiễm ve con. Tả thấp-trọt tế huyết ở xung các chứng về bịnh phong tình đông thuốc nầy thì cả rằng công hiệu đảm chắc không thuốc nào bì kịp. Xin mua đang thử, giá mỗi ve 3$. nay tính 2.$10, (cách dùng có chỉ rõ trong toa).

Daily Pharmarice PHÙNG GIA-VIÊN

số 123, đường Paris Cholon

và NGHĨA THUẬN BỔ KIỀN CHÂN, số nhà 387, đường Marina Cholon có bán

CHỈ PHỤ ĐỀU: *là thứ đầu không nông, của nhà thuốc PHÙNG GIA-VIÊN ở Cholon hề đăng rồi thì công nhận, xức đã mát, điều hơn thứ đầu khác.*

Nên lựa chỗ lộp nón Anglais

(kêu casque Singapore)

Chúng tôi sửa nón Anglais xưa nay được đông bạn người khen là nhờ chúng tôi gia tâm làm những vật liệu của người Anglais dùng để làm nón của họ và cách làm kỹ lưỡng thì sửa mới được.

Nón dầu hư, mềm thế nào chúng tôi sửa lại cũng được. Nỉ của nó rụng lông nhẹ hết lông và mất màu thì mấy chúng tôi cũng nhờ cách hoa học mà làm thêm lông (không rụng) và làm hướng màu y như mới (không ăn tay). Nếu nỉ cũ, hư hết, dán nỉ khác vô như vậy sài mau lắm không giống. Làm nâng cái nón, thêm nhứt đầu và không bao lâu nỉ rút lại làm cho mất kiểu (deformer). Cách lộp của nó khác hẳn với nón cây thường, không phải đúng bề bay là keo (caoutchouc) dăng sửa hay là lộp vải vô nón nó. Song mấy nón nỉ trên đây đi mưa cùng nắng trong tỉ ngày thì vải phòng lên làm cho lòng mỏp cái nón hết. Bởi vậy chúng tôi dùng nỉ điền và đề vật liệu theo nón Anglais mà lộp thì bền và hợp với cái cách làm nón (lộp vải thiết).

Vậy qui ngài muốn nón mình được bền bỉ chắc chắn, tốt đẹp, như nón mới (tùy cách nào cũng được) thì hãy gởi đến tân tiệm Võ-văn Nhiều mà sửa thì qui ngài sẽ được vừa lòng.

Ở xa gởi đến lộp xin đề:

Võ-văn Nhiều
Chapellerie 31 quai du Commerce Cantho

Thuốc trị bịnh chiêm bao mộng mị

Người đàn ông nào trong mình sức lực yếu đuối, mỏi men chẳng tỉ thở hay đau lưng mỏi mệt. Ăn uống không siêu, cũ đêm ngủ chiêm bao mộng mị, tinh thần yếu đi, tính làm việc nhọc chóng mặt, mắt đỏ hào quang, Nếu có mấy chứng bịnh đó không là trên, để lâu biến ra nhiều bịnh khó nghiệm khó mà trị đặng.

Muốn cho mấy chứng bịnh ấy hết tuyệt, thì chỉ có thuốc hiệu HOÀNG TRONG ANNAM, báo chữ Ký-ninh phòng, ngh. Ai có mua xin nhìn đăng nhãn NGÔI SAO NĂM NHỌN — mỗi ve giá 1$00.

Có gởi bán nơi cửa hàng có NGÔ-Thị-KÍNH cho mới Saigon, hiệu BÊN SPORT 8 đường CUDENET 42 Gocông — Phạm-ngọc-Thố Institu rue Ondu-đốc.

Quách văn-Thừa

Thầy thuốc trị bịnh con mắt

N° 53 rue Frère Louis Saigon gần mé Lái-Gòm (Chợ-đũi-Cũ)

Bởi kinh tế khuẩn bịnh thầy trị bịnh con mắt ăn tiền rẻ, các chứng bịnh con mắt đau lâu mau nặng nhẹ thì nào cũng lo thế mà trị mạnh bình đặng.

Vì nào có bịnh con mắt đến thầy trị cũng thuốc sở phí mỗi ngày trả tiền bao nhiêu tỉ thích, thầy trị bịnh không giảm bớt đặng trả tiền, bằng giảm bớt bịnh thái thì thầy sẽ hết lòng lo cứu bịnh, thầy tính cây có thì bịnh thân mầu nhiệm riêng, nên vì bịnh mặt lòng thanh thái đang trông chung thủy.

Những chứng bịnh mắt sưng nhứt nhám trị 5 10 ngày thì mạnh bịnh đặng, còn các chứng mắt đau khác nhau nhứt đau mày cườm, vảy cá, có tuổi hoặc già cả 10 lớ, bịnh đau nội thương xâm bịnh phong tình đau con mắt, mu vàn vân phải trị lâu ngày mới mạnh bịnh đặng.

Trong Lục-Châu vì nào có các chứng bịnh con mắt đau khái phải đến thầy trị cho mới được, còn bịnh mắt thường mua thuốc nơi chứng bịnh cho rành sẽ gởi thuốc cách contre remboursement.

Vì nào cần dùng hỏi thăm việc chi gởi thư xin cần có theo trả lời liền.

Thư hoặc mandat như vầy xin kiếp:

QUÁCH-VĂN-THỪA
Dessinateur principal du Cadastre Saigon

SÁCH CÂY NÔI-GIÔNG VÀ ÁI-TÌNH BẰNG CHỮ QUẾC NGỮ RẤT CÓ GIÁ-TRỊ LÀ CUỐN

NAM-NỮ BÍ - MẬT CHỈ NAM

Nói về việc Hôn-nhân và sinh nữ Nam nữ, có nhiều hình vẽ [illegible] quan [illegible] đúc và các bản thuốc [illegible] bịnh hoạt hữu công hiệu [illegible] dễ nhớ như: bổ-thận, điều-kinh [illegible] an-thai, dưỡng-tinh, cần-tự v. v.

Ai muốn cho [illegible] được đàm thắm, nên giống dòng [illegible] thân thể khỏe-mạnh, và sanh con thông minh nên mua ngay sách nầy kẻo hết. Giấy tiền đã đem [illegible] 1 $ 20 [illegible] gởi mua thêm cước 0 $ 10. Mua ai mua là Thơ và mandat chỉ đề [illegible] bản nơi đây:

Nhật-Nam Thư-quán Dược-phòng
26 Hàng Bông, Hanoi Bắc-kỳ. Mua sỉ có trừ [illegible] hơn nhiều, gởi [illegible] bạc trước. [illegible] bản tại các hàng sách Saigon.

Bổ đều đã có bán các sách như: Dịch Tọa vấn Tâm, Học Thôn mươi 2$00. Lâm thuốc Y-học TT. 2$5[illegible] [illegible] đây.

[illegible]

Giờ tàu-bẩn-tàu

Tại Cholon ngày 6 Déc. 1932

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Gocoy	1 71
Bentre Bair	1. 8
Bentre	1.6
Mythe-Thuan	1 62
Cai-Lay	1 62
Cai Bè	1.62
Vinhlong	1.62
Hàng	1 6
Can Chong	1.60
Cang Long	1 60
Travinh	1.60
Bai xau	1 60
Bacliao	1 70
Rachgia	1.70
Phuocloc	1.70

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gò Nổi	1 25 % tấm
Gạo Nổi	2 4[illegible] [illegible]
Tấm	[illegible]
Tam	2 4
Cám trắng	0.9[illegible]
Cám đỏ	0.35

Oum	1.6[illegible]
Cairang	1 6[illegible]
Thot not	1.6[illegible]
Longxuyen	1 6
Chaudoc trang	1.50
— đỏ	1.4[illegible]
Tanchau	1 40
Vidoc tran	1 50
— đỏ	1 45

CAO MEN

Battambang	1 50
Sanam	1.45
Soairieng	[illegible]
Lôc đe	1.40

TẤU TVI

Ở Pháp lai

Le Duplex	8 Déc.
L'Angers	9 Déc.

Ở Tân cảng Nhựt về

L'Amiral	9 Déc.
Le Cambodgeanx	23 Déc

Ngoài Trung Bắc-kỳ về

Le Claude Chappe	11 Déc

TẤU ĐI

Sang Pháp

Ernest Simonx	15 Déc.
Ex. Grandidier	2 Déc.
Asker	5 Déc.

Ra Trung-Bắc kỳ

Angersas	12 Déc.
Claude Chappe	15 Déc.
Le Duplex	12 Déc.

Đi Tân cảng Nhựt

Athos II	17 Déc

Đi Java

G. Planet	30 Nov.

PHẤT MUỐN NHÀ

Cọp sẽ đi khắp nơi cứu khổ!

Hãy chú ý!!!

NHIỀU Phần Thưởng RẤT TỐT ĐẸP

CIGARETTES NATIONALES

QUÍ VỊ HÚT THUỐC NATIONALES

Nhớ để dành cho thiệt nhiều nhãn thuốc *TAM SẮC*

hầu đấu cuộc thưởng của Bổn hãng. Quí vị sẽ đặng thưởng xe máy dầu, nhiều xe máy đạp, nhiều máy hát và nhiều món đồ rất quí giá.

Mới! lạ!

DUCO DULOX

NÔNG ET MARQUE DÉPOSÉE

là thứ SƠN mới chế dùng Cọ (pinceau) để sơn *sắc, bàn ghế, bảng hiệu, vách tường ciment, nồi, chai, sành, kiểu* hay là XE HƠI và XE MÁY để sơn

Khô nội trong 3 Giờ

Không hề trắc, hư, nước đầu bị nước biển, dầu nhớt, dầu xăng hay lửa nóng bởi 140° ở ngoài Saigon đều không phai.

Chắc, láng, tốt mà rẻ

Thùng 1 Litre :	3.50
1/2 — :	2.00
1/4 — :	1 20

Giá riêng cho Thợ Sơn

XIN HỎI TẠI

ETABLISSEMENT JEAN COMTE

95 Rue Pratre PNOM-PENH — 34 Bd Narodom SAIGON

Cảm tạ trong-y

Người nói trở tôi mang bịnh tê-thấp tôi chạy đủ thầy tây nam sang vẫn thấy bệnh chẳng lành. May sao tôi đến ông Lâm tân-Luận ở Thủ-dầu-một, đường Thanh Quan (rue des pavillons des officiers) lâm thầy đã bao đơn chuyên trị các chứng bịnh tổ cung bao tử, ruột yếu, ho sút huyết. Tôi bèn đem nói [illegible] tôi lấy uống có mấy thang thuốc mà lành bịnh.

Thật ông Lâm tân Luận là Thánh-y lại là người hiền đức vui vẻ đối với bịnh nhơn dân giàu nghèo ông rất lo bịnh mau lành hơn là tiền bạc.

Bởi vậy chẳng biết lấy chi đền đáp ơn ông, tôi kính lời nầy cảm tạ và mách giùm cho đồng bào chi em nhà phải bịnh hoạn nên đến nơi vạn vô phải bịnh mà tiền ông Lâm tân-Luận thì khỏi lo chỉ [illegible] mất [illegible] còn.

Nguyễn-văn Nhân

Kiếm thầy thì bịnh khỏi liền

Ấy là tiệm HỒNG-THẮNG bản Thuốc Lào ở đường Albert 1er Dakao số 148 có trữ bàn đủ thứ thuốc - Phong Tình Hoa Liễu và thuốc bổ Á phiện, thuốc bổ Thận, cầu hiệu - Hồng-Khê - n. 81 Route de Huế Hanoi hay nhất và trị nhứt ở ngoài Bắc mới gởi vào. Nhơn bổn tiệm nội đang quảng-cáo để gởi thiệp cùng anh em. Xin anh em nếu ai đã mắc phải thời lưu lâm đăng thử, sẽ thấy quảng-cáo của bổn-tiệm là thực tình. Ai đã dùng thuốc của bổn-tiệm bản thời khỏi lo rằng tiền mất bịnh còn.

Bổn tiệm, còn nhứa các thứ thuốc khác nữa rất thân hiệu đăng bào chủ ý qui bộ tôi lấy chương trình sẽ rõ.

Nguyễn văn Thơm
N° 148 Bd Albert 1er Dakao — Saigon lai cầu

VIỆT NAM CÔNG TY BẢO HIỂM XE HƠI

Hội nạp danh vốn 200.000 $

Hội quán: 54, 56, đường Pellerin SAIGON

Giấy thép tắt: ASSURANA Giấy thép số: 748

1° Giá tiền bảo kê rẻ hơn và cách thức lợi cho chủ xe hơi các hãng khác (*Conditions les plus avantageuses*)

2° Khi rủi ro bồi thường nhậm lẹ

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Hội quán: *54-56, đường Pellerin, Saigon*

Công-ty trả tiền lời cổ-phần, năm 1931-32, cho Cổ-đông tới coupon số 4. Cổ-đông muốn lãnh lời thì phải cắt coupon đó gởi lên Hội. Cổ-đông nhà chưa lãnh bằng cấp cổ-phần thì viết thơ cho VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, đặng lãnh bằng cấp và lãnh luôn tiền lời, từ coupon số 1 tới số 4.

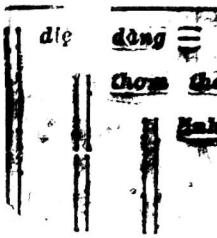

MÀ TRỊ ĐẶNG BÁ CHỨNG

DẦU-THIÊN-HOÀ

Thuốc điều hiệu

ROSETTE

là thuốc Anglê vấn, được phần đông người ở Đông-Pháp yêu chuộng.

COTAB
DISTRIBUTOR

Muốn cho miếng Hậu-Giang biết rõ hiệu thuốc này, chúng tôi nhứt định bán trông một lúc mỗi gói 20 điếu có 10 sự mà thôi.

Những thuốc điều hiệu* Rosette *(Bông-hường) được tinh khiết luôn luôn.

Xin quí ngài hày lưu ý. Nhơn dịp này mà đề chút tiện lợi.

Mỗi ngày bỏn-hội đều có mua đủ thứ lúa, mà thích hơn là mua lúa vựa thiệt nhiều và thiệt tốt. Muốn bán xin đem lúa kiểu và đo nơi :

SOCIÉTÉ DES RIZ D'INDOCHINE
DENIS-FRÈRES
4 Rue Catinat Saigon
Giây thép : COMPAFINCH SAIGON

MỸ NGHỆ BẮC

— ĐỒ CẨN — ĐỒNG ĐỎ —
ĐỒNG ĐEN — ĐỒ THÊU

ĐỨC-LỢI
105-107 Rue D'espagne
kề đình Xá-tây

Vấn-đề bán cơm bán gạo ở bên Pháp

(Tiếp theo trương nhứt)

khi họ mua về nhà nấu ăn hoặc làm bánh, cũng tới đó mà mua. Nếu như mình có hàng bán cơm bán gạo cho bầu bổi, thì có đâu đến đổi phải mất quyền lợi về tay các chủ những mối hàng lớn lao như vậy.

Nói cho đúng, cũng có một đôi người Nam biết sớm lo mối lợi nầy đã lâu : thứ nhứt là ông Dương-văn-Đối, mà anh em học-sanh du học đều biết ông Đối tính mở tiệm cơm ở Marseille, ở Aix, rồi hai ba năm nay cũng mang một món tiền lớn lên Paris mở giữa xóm La-Tinh (1) một tiệm bán gạo tranh dành với các chủ. Nhưng có lẽ vì thiếu cách sắp đặt và bền chịu nhiều, thành ra không khá, lại hai ba tháng nay, ông ta đi làm trên máy bay từ Paris qua Dakar, máy bay bị rớt chết rất mọi người. Thiệt là tin đáng buồn, và người đáng tiếc ; mong sao có người kế chí cái công cuộc đó bấy giờ.

Nói tóm lại, muốn cho gạo xứ mình được thạnh hành ở bên Pháp, thì mình phải có quyền tự-chủ lấy mối được, nếu cứ như hiện-tình : giá bán mắc là một, người dùng không biết là hai, thời không khi nào mong cho đại dụng được. Thứ nghĩ mà coi, lúa gạo của mình bây giờ người Nhựt người Tàu đã ít mua rồi, chỉ còn một mối qua Pháp nữa, mà mình không biết cách chiếm hàng, và biết cách tự chủ lấy, giá lỉ giá lúa gạo cứ như vầy hoài thì cái cối vựa lúa khó gạo nầy sau nầy ra sao ?

Vân-Tuyền

(1) *Quartier latin*, ở bên Paris. Trường đại học và trung học tựu ở chỗ nầy, nên học sanh thường ở và tới chơi tại đó

Buổi diễn hai thứ tuồng « Áp-bức đình hôn » và « Bất đắc dĩ phải làm thầy thuốc »

Tối hôm qua các nhà tài-tử quốc-quốc do ông Bourrin làm trưởng ban diễn hai thứ tuồng : « Áp-bức đình hôn » và « Bất đắc dĩ phải làm thầy thuốc » để lấy tiền giúp dân bị nạn ở Trung-kỳ, tại rạp hát tây.

Các nhà tài-tử nam nữ đông trở rất đúng điệu, công chúng hoang nghinh lắm, tiếng vỗ tay vui vẻ luôn luôn.

Tuy mưa gió mát dầu, khán giả vì lòng nghĩa nên chẳng nại chi hết, đến xem cũng khá đông.

Tiền thâu vô cửa được ngót một ngàn đồng. Trong cơn kinh-tế khuẩn-bách mà cuộc diễn kịch được kết quả như vậy là rất tốt đẹp.

Lời chỉ dẫn về « Sở cho vay dài hạn »

(Tiếp theo trương nhứt)

thôi, kể từ năm thứ tư sẽ trả vốn lẫn lãi phân ra 12 năm.

Người ta cũng được trả trước hạng hoặc lớn miễng là có trả ba tháng lời để làm tiền bồi thường.

Cũng phải phòng hờ khi sở cho vay trả một phần số nợ mà thôi ; khi ấy thì một phần đất sẽ lấy tiền nhà nước đặng cố mà thôi. Người điền chủ sẽ lãnh trả số tiền mà sở cho vay sẽ không trả, như ý sở cho vay sẽ được dự vào đặng điền đình và giảm bớt nợ thiếu ấy.

Bổ là đem cầu thiết mà mấy ông chủ điền phải biết lại còn phải nói với mấy ông như vầy :

Sở cho vay đã có chấp đặng 2400 lá đơn rồi sẽ khóa sổ ngày 31 tháng 12 tây. Vậy kể từ ngày mồng một tháng giêng tây năm 1933 không có thâu đơn vay nữa.

Vậy như mấy điền-chủ mà chưa có làm đơn tài còn rộng ngày giờ đặng làm. Những đều khuyên cần hơn hết cho những người nào không có gồm đủ mấy đều buộc như đã cắt nghĩa trên đây thì đừng có xin chi hết. Sự ấy không có lợi chút nào. Và sự ấy làm cho thêm công việc chẳng ích cho sở cho vay, và làm chậm trễ sự phân phát tiền cho những người nào mà được lãnh.

Cách trả tiền vay

Sau hết, những người được lãnh tiền vay phải để trong trí rằng tiền ấy là tiền vay chớ không phải là của cho. Chẳng phải bỗ nhà nước cho vay mà người ta đặng điền trí trong sự trả được. Nhà nước đã tận phí lực ít khi nào mà thấy nhà nước dự vào những chuyện tư của mỗi người đặng cho mấy người trả đặng. Mà cái « phí lực » đó mấy ông điền chủ phải chán đáo đặng tiền vay cho đúng hạng lệ.

Mấy ông phải biết rằng theo giấy tờ giao kết, thì sự trả tiền vay sẽ buộc hầu lắm. Nếu không có sự dâm bớt thì người ta sẽ làm thẳng tay, vì để cho mấy người mắc nợ khỏi trả là buộc mấy người khác phải trả thế cho mấy người thiếu nợ không tới đó.

Kỳ hạn ngày trả tiền sẽ có sở « Địa-ốc ngân-hàng » và Địa-ốc lí lợi » coi. Nhà nước chịu giao sự ấy cho hai hàng đã thạo về môn tiền bạc hơn là lập thêm sở mới rồi phải tăng số quan lại.

Tiền chi phí

Nhà-nước đã giảm bớt tiền chi phí về tờ giấy cho vay như : về địa-bộ, giấy tờ làm trước Quan Chưởng-Khế. Tiền chi phí ấy về mấy người vay chịu và phải đóng lúc người ta bán tính cho vay.

EDEN
MẮT BÓNG NÓI

CHƯƠNG TRÌNH
Từ ngày Thứ Sáu 2 tới
Thứ năm 8 Décembre 1932
Actualités
Flip dans la tempête
Dessins animés
RASPOUTINE
Thầy phép giết người
Tuần tới :
PARIS MÉDITERRANÉE
Tuồng ngộ và lúc cười

CASINO
MẮT BÓNG NÓI

CHƯƠNG TRÌNH
Từ ngày Thứ sáu 2 tới
Thứ năm 8 Décembre 1932
Actualités
Symphonie en flammes
Dessins animés
LA PISTE DES GEANTS
Một bổn tuồng lạ kỳ
Tuần tới :
DAVID GOLDER
Tuồng rất hay và được hoan nghinh tại Paris

Nhà hát Casino *cho hay rằng sẽ diễn hai tuồng hát đặc-biệt chắc hết thảy khán quan muốn đi coi.*

LA BANDE à BOUBOULE
với hề điều danh tiếng
MILTON
và
L'AS MALGRÉ LUI
Phim dẫu nhào lộn trên không

Ai biết

Làm ơn nói lại giùm cho con Hường (a con gái của Tám-An gốc ở Bà Rịa (Soetrang) nó lên huốn ban đêm vùng quanh cho mới Bình tây hay rằng mẹ nó đã chết rồi. Nó muốn biết tin tức chi thêm thì lại phòng số 1 nhà bảo sanh (Maternité) ở Cholon hoặc đến tại bảo quản (Huốc nhà Nam số 72 đường Lagrandière ở Saigon, kẻ có nói giùm cho mẹ nó vô sở.

Mấy đều mới nói và các người đã tóm lại trong câu mà Quan Toàn-Quyền thường nhắt đi nhắc : *Nhà-nước không có ý trợ nợ thế cho những kẻ đã làm ra nợ. Nhà-nước muốn giúp kẻ thiếu nợ có thể trả.*

Ai-tín

Bổn bội rất bí thảm mà bố cáo cho anh em Hội-viên hay rằng : Ông ban Dương-văn-Cường Hội-viên của bổn Hội, trước kia có từng sự cho hãng dầu Standard Oil et C° đã từ trần ngày chúa nhựt 4 Décembre 1932.

Kể ngày sau 5 Décembre 1932, bà vợ và đứa con ấu cũng bị đau ban của như ông mà lìa thế theo ông.

Đau đớn thay ! Thương tiếc thay ! Đứa con bé đã chôn rồi và tang quyến định ngày thứ sáu 9 Décembre 1932 lúc 1 giờ trưa thì an táng hai ông bà một lượt. Xin anh em Hội-viên cầu nguyện cho hai ông bà và đứa Bé được an vui nơi tiên cảnh. Nếu được có mặt đông Hội-viên đến đưa 2 linh cữu lúc an táng thì là một gương tương-tế lắm có vậy.

Le Comité de l'A.M.E.I.C.I.C.
Namky Thương nghệ Tùng sự tương tế hội.

Cuộc đua chạy bộ

Của hãng Cognac Jules Robin và nhà buôn Nguyễn-văn-Trận tổ chức

Trên một ngàn đồng bạc (1.000) đồ thưởng, vì đồ về tiền

Xin nhắc lại các anh em bạn mộ cuộc đua chạy bộ đường trường hay ; cuộc đua nầy có nhiều phần thưởng xứng đáng lắm, đã có đồ thưởng rất có giá trị và lại có tiền thưởng là khác.

Lần lượt chúng tôi sẽ đăng các phần thưởng : nào là xe máy đạp, máy hát, đồ, nồi, áo mưa, hàng, vé v. v.... mỗi món nầy cũng đều quí giá.

Năm nay cuộc đua chạy bộ nầy chắc nào nhiệt và đặng hoan nghinh hơn.

Bồng-Lai-Cảnh : Do ông Võ-văn-Ban làm chủ đang lo tập dợt gác một « È-kíp » để ra tranh giải.

Báo *Sài Thành* : thì Mr. Kính sẽ cho mấy đứa em types ra tranh hai giải sau, 15 tuổi sắp lên và 15 tuổi sắp xuống.

Các đội đã banh và Tơ-Nít đã có hứa sẽ cho chiến tướng nhứt nhì dự và đặng thứ nhì (4.000 thước)

Xin nhắc lại mấy [illegible] hàm ý cuộc đua chạy bộ [illegible] chúa nhựt 15 Janvier [illegible] ngày tranh giải. Đường chạy bao xa và đường nào xin đón báo kỳ tới xem. Anh em ráng tập dượt hầu bôi đi.

Thuốc bột trị các chứng bịnh đau trong ruột

Bộ máy tiêu hóa vật thực của người ta, nếu có rối bị bịnh là gì ? con người mau hayết suy kém, làm cho cái bao tử (dạ dày) yếu sức vận động, nếu đồ ăn không tiêu được. Bởi đồ ăn ở trong bao tử nếu sanh ra sớp lái, bón quắn, tính một, đau bụng.

Đau bụng có nhiều chứng : đau bụng vắt, đau bụng mãn, đau bụng bón, đau bụng kiết, đau bụng hơi vào vén.

Mấy chứng bịnh đau trong bao tử, đau trong ruột vừa kể trên, ai đã bị phải mau lo điều trị, nếu để lâu ngày có mọc mục ở trong da dầy, hoặc thủng ruột thì rất nguy-hiểm khó chữa ! Bịnh mới phải ra muốn sớm trước, xin hãy nhà mua cho được phương thuốc gia-truyền hiệu « ĐỨC-TRỌNG » của người Annam bào chế, và nhìn che kỹ cái nhãn « NGÔI SAO NĂM NHÁNH » đem về uống trong vài lần thì thấy giảm bịnh.

Nam, phụ, lão, ấu đều dùng được, kỵ thuốc. Mỗi gói giá 0$60

Có gởi bán nơi cửa hàng Nguyễn-thị-Kính chợ mới Saigon, Bến Sport đường Cadenat Gocong, Phạm-ngọc-Tư " [illegible] Châu-đốc.

TIỂU THUYẾT của ĐỨC-NHÀ-NAM — N° 80

Đồng-tiền phi-nghĩa

T. G.
VỌNG-VÂN

« Anh ta bước lại bàn ôm cái hộp đưng vàng. Anh ta thấy trên nắp hộp có một cái thơ, anh ta nghi là thơ có dề lại, nói chuyện về cái hộp ấy, anh ta sợ sau lâu «việc» nên lấy luôn cái thơ ấy mà bỏ túi, xuống lầu, mở cửa ra êm-ả. Anh ta ra đường, muốn đi luôn, nhưng sợ sáng ra người nhà nghi, nên anh ta kêu xe keo chạy qua Khánh hội mà gởi cái hộp và phong thơ cho tên Bạch cắt giùm, rồi trở về nằm ngủ như thường.

« Sáng ra, có bót hay vụ có chết, đến tra xét vụ ấy mà thôi, còn mất vàng không ai hay. Vài ngày sau, ông K. là tình nhân có Mộng Hoa, sau khi chôn cất cô rồi, cho tôi tớ về quê quán hết, thì cậu cũng được ra thong thả. Chừng đó anh ta mới chia của trộm với tên Bạch rồi mạnh ai nấy đem của ấy lưu hành.

Việc chẳng may, anh ta bị bắt.

Anh ta khai hết nhiều đều rồi thì sở cảnh sát đến xét nhà tên Bạch ở Khánh hội lấy được hộp vàng, và bắt luôn vợ chồng tên Bạch.

« Cô Ly vong hồn cô Mộng Hoa muốn mình oan cho ba huyện Thuần nên khiến cho hai bơm ta còn cất cái thơ để trên nắp hộp lem-nhem. Thơ ấy là gởi thơ cho có con gái ba huyện, mà xin giao hộp vàng đó. Trên cái bao thơ ấy lại có đính theo một miếng giấy, có gởi cho sở cảnh sát mà cho hay rằng cô tự tử mà thôi. May như 2 bơm ta đổi không biết thơ tư giấy mà đó là đồ gì nên không dám bỏ bậy mà cũng không đem trả.

« Thế thì tấm màng bí mật đã vén lên rồi : Cô Mộng Hoa tự vẫn chớ không phải bị ai ám sát. Quan trên dương làm tờ giam tên Phố và vợ chồng tên Bạch rồi, và chắc sẽ thỉnh bà huyện Thuần ra nói ngày nay. »

« Nghe nói bà huyện có bị người cáo gian, và bà nhân tới là vang lắt đắt dì. Bổn báo không muốn nói cho độc giả biết người cáo bà huyện, mà cũng không muốn cắt nghĩa tại sao bà lại chịu cho luật phạt, phần tự một cách cứng cỏi như vậy, vì là chuyện có can phạm đến việc tư của gia đình ngươi. Mà có lẽ thông thẳng rồi được gia công sự biết sự thực. »

■■

Chiều ngày đó, lối 6 giờ, bà huyện ở trong khám đi ra, chạy bộ về Cần-thơ, về nhà rồi vợ-chồng, con con mẹ mà khóc ròng. Cả ba đều nương cùng như bơ chết đi sống lại.

Sáng hôm sau, Công Kiệt rẽ lại mẹ vợ và vợ mình, cũng vì mình mà bằng sống bằng chết mấy phen thì cậu cầm động vô cùng, lật đật trở về nhà, lay cha mẹ vợ mạn nhã vợ, mà xin lỗi.

Tuy mây tan gió tanh mà cái nhẽ khi trong nhà Công Kiệt vẫn còn hoài. Cha, mẹ con, rỡ mồ người đều rầu gây nên lạc thú tổng, gia đình, nhưng người nào cũng có tâm sự riêng của mình nên cất lạc thú ấy là lạc thú về hình thức mà thôi, còn bề trong, về tinh thần, tâm lý của bốn người, thì bốn người coi rất rạt nhau lắm cho không được tương hợp.

Ông huyện thường không quên việc ông bạc bẻo với đi tâm Rồ, nên cả kiếp đi bị gió buồn dầy bứa, nên con đi, mà công là con ông, mới nát thân bỏ liều.

Bà huyện không quên việc bà trao tấm giấy số, giựt một muôn đồng của kẻ nghèo, làm cho người ấy phải chịu một đời khốn đốn, Công Kiệt, tuy ở nhà với vợ tỏ đầu yêu vợ mặc dầu, mà tình cảm thương Mộng-Hoa cũng chưa phai, hình dáng Mộng Hoa chưa nào khỏi trí nhớ cậu. Có khi cau ngồi nói chuyện với vợ, mà cặp mắt cau ngó bong lỏng, không biết ngó đâu.

Hạnh-Hoa, tuy thấy chồng đã bỏ hết việc chơi bời, ma cô trôm xem cử chỉ của chồng biết chồng cũng còn mơ tưởng Mộng-Hoa hoài.

Bởi vậy nên hai vợ chồng ra vô trong nhà đều có gắp nhau mà có cơ bình, như có bóng của Mộng Hoa chen vô đứng giữa 2 vợ chồng luôn luôn.

Quang cảnh trong nhà lạnh lẽo như vậy hoài năm nay sang năm kia. Hai vợ chồng ông huyện Thuần ngồi ráng vong hồn của đi tàm Rồ nup bóng mấy ngàn đồng bạc trúng số mà vô nhà rồi ở đó gieo sự lạnh-lẽo nơi đó, không biết chừng nào mới *ro !*

— CHUNG —

Tác giả giữ bản quyền

CÓ CHI XỐ TỐT BẰNG DẦU
Đại-Lâm

(98, Tổng-đốc-Phương Cholon) có bán sỉ và bán lẻ dầu xỏ nguyên chất, thật tốt, thật rẻ và xỏ rất êm ái, không có đau bụng.

SAIGON — IMP. THANH-MẪU 5-7 RUE DE REIMS — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-HÀM